

UNIUNEA EUROPEANĂ

ACADEMIA DE POLIȚIE
„ALEXANDRU IOAN CUZA”

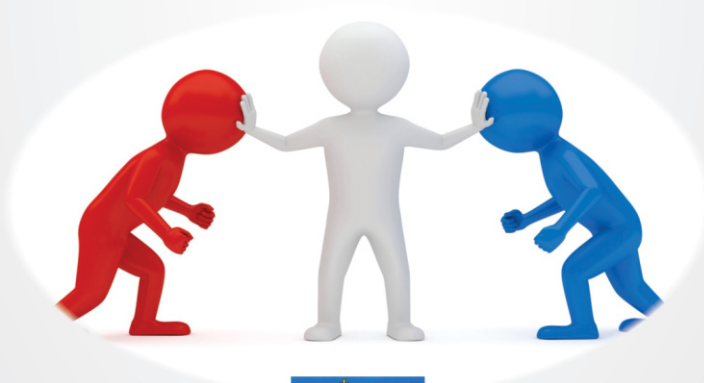
Ghid practic privind regulile de evitare a situațiilor de incompatibilitate și conflict de interese
elaborat în cadrul proiectului „Dezvoltarea capacității de prevenire și investigare a situațiilor
de incompatibilitate și conflict de interese ce afectează interesele financiare
ale Uniunii Europene – DeCInCo_UE”

Proiect cofinanțat prin Programul HERCULE III 2014 – 2020, Acțiunea „Law Training and Studies”

TOMA COSMIN COJANU - Coordonator

GHID PRACTIC

privind regulile de evitare a situațiilor de incompatibilitate și conflict de interese

ACADEMIA DE POLIȚIE
„ALEXANDRU IOAN CUZA”

/// SITECH ///

Ghid practic privind regulile de evitare a situațiilor de incompatibilitate și conflict de interese
elaborat în cadrul proiectului „Dezvoltarea capacității de prevenire și investigare a situațiilor
de incompatibilitate și conflict de interese ce afectează interesele financiare
ale Uniunii Europene – DeCInCo_UE”

Proiect cofinanțat prin Programul HERCULE III 2014 – 2020, Acțiunea „Law Training and Studies”

Dr. TOMA COSMIN COJANU - coordonator

GHID PRACTIC privind regulile de evitare a situațiilor de incompatibilitate și conflict de interese

**ACADEMIA DE POLIȚIE
„ALEXANDRU IOAN CUZA”**

**EDITURA SITECH
București, 2019**

Ghid practic privind regulile de evitare a situațiilor de incompatibilitate și conflict de interese
elaborat în cadrul proiectului *„Dezvoltarea capacității de prevenire și investigare
a situațiilor de incompatibilitate și conflict de interese ce afectează interesele financiare
ale Uniunii Europene” – 786278 – DeCInCo_UE*
Proiect cofinanțat prin Programul HERCULE III 2014 – 2020 „LAW TRAINING AND STUDIES”

**COMISIA EUROPEANĂ
OFICIUL EUROPEAN PENTRU LUPTĂ ANTI-FRAUDĂ (OLAF)
PROGRAMUL HERCULE III 2014 – 2020
Acțiunea „LAW TRAINING AND STUDIES”**

**TITLUL PROIECTULUI *„Dezvoltarea capacității de prevenire și
investigare a situațiilor de incompatibilitate și conflict
de interese ce afectează interesele financiare
ale Uniunii Europene”***

ACORDUL DE GRANT nr. 786278 – DeCInCo_UE

Beneficiar: Academia de Poliție „Alexandru Ioan Cuza”

Editura SITECH face parte din lista editurilor românești acreditate de CNCSIS și de asemenea face parte din lista editurilor cu prestigiu recunoscut de CNCS, prin CNATDCU, pentru Panelul 4.

Editura SITECH Craiova, România
Aleea Teatrului, nr. 2, Bloc T1, parter
Tel/fax: 0251/414003
E-mail: editurasitech@yahoo.com; office@sitech.ro

ISBN 978-606-11-6918-4

Ghid practic privind regulile de evitare a situațiilor de incompatibilitate și conflict de interese
elaborat în cadrul proiectului „Dezvoltarea capacității de prevenire și investigare
a situațiilor de incompatibilitate și conflict de interese ce afectează interesele financiare
ale Uniunii Europene” – 786278 – DeCInCo_UE
Proiect cofinanțat prin Programul HERCULE III 2014 – 2020 „LAW TRAINING AND STUDIES”

Acest **Ghid practic** a fost elaborat în cadrul proiectului „**Developing the capacity to prevent and investigate situations of incompatibility and conflict of interest affecting the financial interests of the European Union – DeCInCo_UE**”, implementat de Academia de Poliție „Alexandru Ioan Cuza” și finanțat prin programul HERCULE III – 2017 – LEGAL TRAINING AND STUDIES al Oficiului European pentru Luptă Anti-Fraudă din cadrul Comisiei Europene.

Ghidul se adresează în principal beneficiarilor de proiecte cu finanțare din fonduri europene (entități publice și private), scopul materialului fiind acela de a contribui cu informații și recomandări utile cu privire la asigurarea condițiilor de legalitate asupra acțiunilor realizate de către membrii echipei de proiect pe durata implementării și măsurile întreprinse de aceștia pentru evitarea unor posibile situații de incompatibilitate și conflict de interese ce ar putea să apară în managementul acestor finanțări.

Ghidul își propune să vină în completarea actualelor prevederi legislative care instituie măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea funcțiilor publice și în mediul de afaceri, de prevenire și sancționare a corupției prevăzute în Legea nr. 161/2003, armonizate cu prevederile Legii-cadru nr. 153/2018 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, asigurând exemple concrete de situații existente la nivelul managementului de proiect care ar putea genera incompatibilități și conflicte de interese, potrivit reglementărilor legale în vigoare, sancționate cu corecții financiare, respectiv informații și cazuri de suspiciune privind asemenea situații, monitorizate la nivelul beneficiarilor de finanțare sau aflate în atenția autorităților cu responsabilități în domeniu.

Autor

Toma Cosmin Cojanu, Manager de proiect

Acest Ghid este realizat cu sprijinul financiar al Uniunii Europene prin Programul Hercule III (2014-2020).

Acest Program este implementat de către Comisia Europeană și a fost creat pentru protejarea intereselor financiare ale Uniunii Europene (pentru mai multe informații vă rugăm accesați: http://ec.europa.eu/anti_fraud/aboutus/funding/index_en.htm) Ghidul realizat reflectă exclusiv opinia și punctul de vedere al autorului, Comisia nefiind responsabilă față de orice formă de folosire a informațiilor.

CUPRINS

CAPITOLUL I.

PROTECȚIA FONDURILOR EUROPENE LA NIVEL NAȚIONAL 5

- 1.1. Considerații generale privind necesitatea intervenției..... 5
- 1.2. Incompatibilitățile și conflictul de interese în legislația românească 8
- 1.3. Autorități naționale cu responsabilități în cazurile de incompatibilitate și conflict de interese..... 21
- 1.4. Ipoteze generatoare de incompatibilități și conflicte de interese în managementul proiectelor cu finanțare europeană..... 28

CAPITOLUL II.

MĂSURI DE EVITARE A SITUAȚIILOR DE INCOMPATIBILITATE ȘI CONFLICT DE INTERESE ÎN MANAGEMENTUL PROIECTELOR .. 35

- 2.1. Situații de incompatibilitate și conflict de interese în implementarea proiectelor cu finanțare europeană 35
- 2.2. Reguli de prevenire și evitare a situațiilor de incompatibilitate și conflict de interese..... 41
- 2.3. Măsuri de monitorizare eficientă a managementului de proiect 48

CONTACTE UTILE ALE AUTORITĂȚILOR CU COMPETENȚE ÎN DOMENIU 53

SURSE BIBLIOGRAFICE 55

ANEXE 57

CAP. I. PROTECȚIA FONDURILOR EUROPENE LA NIVEL NAȚIONAL

1.1. CONSIDERAȚII GENERALE PRIVIND NECESITATEA INTERVENȚIEI

În prezent, cadrul normativ din România, instituit în domeniul fondurilor europene nerambursabile, pentru exercițiul financiar 2014 – 2020, nu stabilește în mod clar acele situații de incompatibilitate sau conflict de interese ce pot să apară odată cu constituirea echipelor de management sau în etapa de implementare a proiectelor câștigate de către diferiți beneficiari, indiferent dacă aceștia sunt publici sau privați. Astfel, O.U.G. nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora și H.G. nr. 875/2011 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a O.U.G. nr. 66/2011, cu modificările și completările ulterioare, stabilesc în mod limitativ acele situații interzise de lege în care s-ar putea afla o persoană fizică sau juridică care participă direct în procesul de verificare/evaluare a cererilor de finanțare sau participă în cadrul unei proceduri de achiziție publică.

Pe lângă situațiile prevăzute de legislație, în practica judiciară au fost întâlnite cazuri susceptibile a fi încadrate în categoria conflictului de interese și a incompatibilităților, generate atât la momentul constituirii echipelor de management cât și pe parcursul duratei de implementare a proiectului. Sarcinile și atribuțiile specifice funcției deținute de către o persoană, realizate în cadrul organizației, sunt interdependente cu activitățile date în responsabilitatea aceleiași persoane în cadrul echipei de implementare a proiectului. Discuțiile devin și mai complicate, din punct de vedere juridic, atunci când persoana respectivă deține un statut special și o serie de limitări prevăzute de lege.

În aceste condiții, procesul de implementare a proiectelor finanțate din fonduri europene nerambursabile presupune pentru personalul constituit în echipe de proiect, pe lângă respectarea principiilor care guvernează statutul funcției lor, și aplicarea cerințelor regulamentelor UE privind managementul financiar sănătos, ceea ce implică utilizarea corectă și transparentă a fondurilor europene nerambursabile.

Din aceste considerente, îndeplinirea cu strictețe a cerințelor legale în ceea ce privește regimul incompatibilităților și evitarea apariției situațiilor de conflicte de interese de către personalul implicat în implementarea proiectelor finanțate din fonduri europene nerambursabile constituie o cerință fundamentală, în vederea protejării intereselor financiare ale Uniunii Europene.

Conduita personalului trebuie să aibă în vedere nu doar respectarea literei legii, ci și respectarea unor valori mai largi, cum ar fi: integritatea morală, imparțialitatea, corectitudinea, profesionalismul, lipsa intereselor private și prioritatea interesului public¹.

Prezentul Ghid clarifică modul în care se aplică principiile și regulile generale privind regimul incompatibilităților și al situațiilor în care pot să apară conflictele de interese, prevăzute în legislația națională și europeană în vigoare, pentru personalul implicat în activitatea de implementare a proiectelor finanțate din fonduri europene nerambursabile, în condițiile specifice de realizare a obiectivelor asumate prin contractul de finanțare încheiat.

Pe fond, Ghidul constituie un îndrumar pentru prevenirea și evitarea situațiilor referitoare la incompatibilități și/sau conflicte de interese în care se poate afla personalul implicat în implementarea proiectelor finanțate din fonduri europene nerambursabile. Ca etapă intermediară în utilizarea fondurilor europene, activitatea de implementare a proiectelor dedicate/câștigate de diferiți beneficiari publici

¹ Cod de conduită privind evitarea situațiilor de incompatibilitate și conflict de interese de către personalul implicat în gestionarea programelor finanțate din fonduri europene nerambursabile

sau privați rămâne deosebit de importantă. În ambele situații, modalitatea de implementare a proiectelor se face într-o manieră transparentă, eficientă și adecvată condițiilor în care au fost obținute fondurile europene. Un rol deosebit de important îl au echipele de implementare, nominalizate la nivelul beneficiarilor cu scopul de a îndeplini obiectivele asumate prin proiect și nu în ultimul rând managerii care le coordonează.

Orice „*abaterere*” de la legalitate, corectitudine și profesionalism a unui funcționar/angajat poate influența în mod necorespunzător atât îndeplinirea sarcinilor prevăzute în proiect cât și responsabilitățile oficiale ce-i revin potrivit funcției, la nivelul organizației pe care o reprezintă. Entitățile care accesează fonduri europene trebuie să asigure și să pună în practică politici, proceduri și practici adecvate de conducere în mediul de lucru pentru a încuraja controlul și rezolvarea eficientă a situațiilor care pot să apară. Un impact deosebit asupra culturii organizaționale îl au situațiile de incompatibilitate și conflict de interese în care s-ar putea găsi personalul implicat în implementarea proiectelor finanțate din fonduri europene nerambursabile.

Prezentul Ghid reprezintă un compendium care își propune să trateze, în cele ce urmează, situațiile frecvente care pot să apară în implementarea unui proiect și regulile ce trebuie respectate de personalul nominalizat în echipă, cu scopul prevenirii și limitării efectelor generate de incompatibilități și/sau conflicte de interese, la nivelul instituțiilor beneficiare.

Lipsa informațiilor din conținutul programelor naționale de finanțare care ar trebui să ofere îndrumare și instruire pentru evitarea acestor situații, justifică în mod evident necesitatea intervenției prin acest instrument.

Pentru beneficiari, Ghidul va asigura suportul tehnic în etapa de implementare a proiectelor și va contribui la diminuarea cazurilor de încălcare a legii, generând astfel o protecție eficientă a intereselor financiare ale Uniunii, prin eliminarea sincopelor înregistrate în procesul de implementare.

1.2. INCOMPATIBILITĂȚILE ȘI CONFLICTUL DE INTERESE ÎN LEGISLAȚIA ROMÂNEASCĂ

Pornind de la elementul comun care gravitează în jurul celor două instituții vom observa că ambele se adresează funcționarului public și vizează situațiile care pot să apară pe parcursul exercitării atribuțiilor de serviciu. Într-o interpretare obișnuită a publicului larg cele două instituții au creat de foarte multe ori cele mai mari confuzii. Dacă pentru a exista un conflict de interese este necesară o decizie care are ca rezultat final obținerea unui interes personal în cauză din partea funcționarului public, în cazul unei incompatibilități persoana publică nu trebuie să ia vreo decizie fiind suficient faptul că aceasta exercită concomitent, sub formă de cumul, două sau mai multe funcții care sunt interzise prin lege. În aceeași măsură, tot legislația stabilește excepțiile privind exercitarea concomitentă a două sau mai multe funcții în același timp. Pentru a diferenția cele două instituții trebuie înțelese dispozițiile comune ale noțiunii de funcționar public. În plan administrativ, prezintă relevanță juridică art. 2 alin.2 din Legea nr. 188/1999 privind statutul funcționarilor publici, care stabilește definiția funcționarului public ca fiind *persoana numită, în condițiile legii, într-o funcție publică*. Pentru a înțelege definiția dată este important de știut că *funcția publică reprezintă ansamblul atribuțiilor și responsabilităților, stabilite în temeiul legii, în scopul realizării prerogativelor de putere publică de către administrația publică centrală, administrația publică locală și autoritățile administrative autonome*. În aceste condiții, se creează un raport juridic între funcționarul public și stat sau administrație sub forma unui raport de serviciu, fiind clar delimitată sfera de competență a acestuia.

O altă definiție a funcționarului public este dată de legislația penală în vigoare. Astfel, art. 175 Cod Penal stabilește **definiția funcționarului public** ca fiind *„persoana care, cu titlu permanent sau temporar, cu sau fără o remunerație:*

a) *exercită atribuții și responsabilități, stabilite în temeiul legii, în scopul realizării prerogativelor puterii legislative, executive sau judecătorești;*

b) *exercită o funcție de demnitate publică sau o funcție publică de orice natură;*

c) *exercită, singură sau împreună cu alte persoane, în cadrul unei regii autonome, al altui operator economic sau al unei persoane juridice cu capital integral sau majoritar de stat, atribuții legate de realizarea obiectului de activitate al acesteia.*

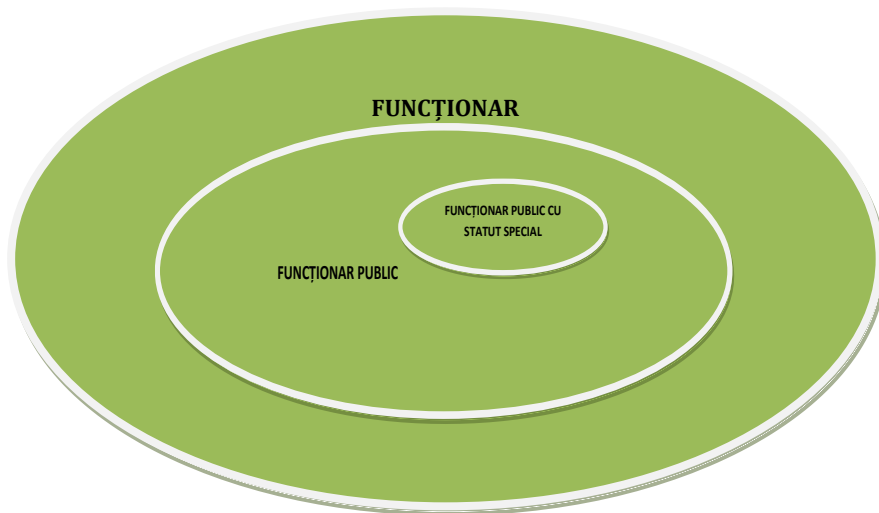
De asemenea, este considerată funcționar public, în sensul legii penale, persoana care exercită un serviciu de interes public pentru care a fost investită de autoritățile publice sau care este supusă controlului ori supravegherii acestora cu privire la îndeplinirea respectivului serviciu public”.

Practic avem de a face cu două definiții care generează un conflict de legalitate între dispozițiile Codului Penal și cele ale Statutului funcționarilor publici, cu încălcarea art. 117 din Legea nr. 188/1999 care impune condiția ca norma penală sau de altă natură să nu contravină legislației specifice funcției publice. Dispozițiile Legii nr. 188/1999 se aplică integral cu privire la definiția funcționarului public, iar numai depășirea limitelor fixate prin această lege poate atrage răspunderea penală, dar numai dacă această depășire atrage o astfel de răspundere. Legea penală nu poate redefini instituții juridice deja reglementate prin legi cu forță juridică superioară².

În funcție de specificul activităților desfășurate, legea face distincție între categoriile de funcționari publici, astfel beneficiază de statut special cei care își desfășoară activitatea în cadrul anumitor servicii publice stabilite prin lege, conform drepturilor și îndatoririlor conferite de funcția publică specifică. Pentru funcționarii publici cu statut special, legislația impune respectarea unui regim aparte în

² <https://www.juridice.ro/507735/definirea-functionarului-public-doua-legi-distincte-incalcarea-standardului-de-claritate-si-previzibilitate-sistemului-national-de-legi.html>

materia incompatibilităților și a conflictului de interese, conform categoriei din care provine.

Incompatibilitățile reprezintă o secțiune distinctă în *Legea nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției*. Astfel, calitatea de funcționar public este incompatibilă cu orice altă funcție publică, precum și cu funcțiile de demnitate publică, așa cum reiese din conținutul art. 94 alin.1. În sensul prezentei legi, cazurile de incompatibilitate în care se poate regăsi un funcționar public se manifestă prin faptul că acesta nu poate deține alte funcții și nu poate desfășura alte activități, remunerate sau neremunerate (art. 94 alin.2):

- a. în cadrul autorităților sau instituțiilor publice;
- b. în cadrul cabinetului demnitarului, cu excepția cazului în care funcționarul public este suspendat din funcția publică, în condițiile legii, pe durata numirii sale;
- c. în cadrul regiilor autonome, societăților comerciale ori în alte unități cu scop lucrativ din sectorul public;
- d. în calitate de membru al unui grup de interes economic.

Legea distinge cu titlu de excepție posibilitatea numirii funcționarului public în cabinetul unui demnitar pe durata mandatului său, cu condiția ca acesta să fie suspendat din funcția publică pe întreaga perioadă. La încheierea mandatului demnitarului, funcționarul public revine pe funcția publică deținută anterior sau poate fi reîncadrat pe o funcție similară. De asemenea, au fost instituite o serie de excepții pentru funcționarul public desemnat prin act administrativ sau împuternicit să exercite un mandat de reprezentare în condițiile art. 94 alin. 2 lit. a și c. Astfel, *nu se află într-o situație de incompatibilitate funcționarul public:*

- *desemnat printr-un act administrativ, emis în condițiile legii, să reprezinte interesele statului în legătură cu activitățile desfășurate de operatorii economici cu capital ori patrimoniu integral sau majoritar de stat, în condițiile rezultate din actele normative în vigoare;*

- *desemnat printr-un act administrativ, emis în condițiile legii, să participe în calitate de reprezentant al autorității ori instituției publice în cadrul unor organisme sau organe colective de conducere constituite în temeiul actelor normative în vigoare;*

- *care exercită un mandat de reprezentare, pe baza desemnării de către o autoritate sau instituție publică, în condițiile expres prevăzute de actele normative în vigoare;*

- *desemnat prin act administrativ pentru a face parte din echipa de proiect finanțat din fonduri comunitare nerambursabile postaderare, precum și din împrumuturi externe contractate sau garantate de stat rambursabile sau nerambursabile.*

Ultima teză prezintă ca excepție situația de incompatibilitate a funcționarilor publici care exercită atribuții ca auditor sau atribuții de control asupra activității derulate în cadrul echipei de proiect sau fac parte din echipa de proiect, dar pentru care activitatea desfășurată în cadrul respectivei echipe generează o situație de conflict de interese cu funcția publică pe care o ocupă.

Pe același considerent, legea interzice funcționarilor publici care în exercitarea funcției publice, au desfășurat activități de monitorizare și control cu privire la societăți comerciale sau alte unități cu scop lucrativ de natura celor prevăzute la alin. (2) lit. c) să desfășoare activități sau să

acorde consultanță de specialitate la aceste societăți timp de 3 ani după ieșirea din corpul funcționarilor publici. În schimb, oferă posibilitatea funcționarului public, funcționarului public parlamentar și funcționarului public cu statut special **să exercite funcții sau activități în domeniul didactic, al cercetării științifice, al creației literar-artistice** (art. 96 al Legii 161/2003), iar prin modificările aduse de art. 40 alin. (3) din Legea-cadru nr. 284/2010 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice a fost extinsă sfera de permisivitate oferind funcționarului public posibilitatea de a exercita funcții în alte domenii de activitate din sectorul privat, care nu sunt în legătură directă sau indirectă cu atribuțiile exercitate, potrivit fișei postului. În aceste condiții, suscită interpretare legătura indirectă între atribuțiile funcționarului public prevăzute în fișa postului și funcția deținută de acesta în mediul privat. Opinăm asupra legăturii de cauzalitate care ar putea să apară între pregătirea profesională a funcționarului public, acumulată pe parcursul exercitării funcției publice și domeniul de activitate în care își exercită acesta atribuțiile în mediul privat.

Legătura de subordonare directă a funcționarului public în cadrul raporturilor de serviciu cu soțul sau rude de gradul I, inclusiv în situația demnitarului public, este interzisă, având posibilitatea să opteze în termen de 60 de zile pentru încetarea raporturilor ierarhice directe sau renunțarea la calitatea de demnitar. Dacă după îndeplinirea termenului prevăzut de lege, se constată existența raportului ierarhic între soți sau rude de gradul I, șeful ierarhic superior al funcționarului public este obligat să dispună încetarea raporturilor ierarhice directe dintre funcționarii publici soți sau rude de gradul I. Pentru demnitarul care nu îndeplinește obligația de a opta, situația se constată, după caz, de către primul-ministru, ministru sau prefect, care dispune încetarea raporturilor ierarhice directe dintre demnitar și funcționarul public soț sau rudă de gradul I.

Referitor la candidatura funcționarului public pentru ocuparea unei funcții eligibile, aceasta se poate realiza conform art. 97 din Legea nr. 161/2003, cu condiția suspendării raportului de serviciu aferent funcției publice deținute:

- pe durata campaniei electorale, până în ziua ulterioară alegerilor, dacă nu este ales;

- până la încetarea funcției eligibile sau a funcției de demnitate publică, în cazul în care funcționarul public a fost ales sau numit.

În situația funcționarilor publici de conducere și a înalților funcționari publici pot candida pentru funcții de demnitate publică și pot fi numiți în funcții de demnitate publică numai după încetarea, în condițiile legii, a raporturilor de serviciu (art. 34 din Legea nr. 188/1999). Referitor la implicarea în rândul formațiunilor politice, funcționarii publici pot fi membri ai partidelor politice legal constituite, însă le este interzis să fie membri ai organelor de conducere ale partidelor politice și să exprime sau să apere în mod public pozițiile unui partid politic (art. 98 din Legea nr. 161/2003 și art. 44 din Legea nr. 188/1999). Sunt destituiți din funcția publică înalții funcționari publici care sunt membri ai unui partid politic. În schimb, pot fi aleși în organele de conducere a organizațiilor sindicale atât înalții funcționari publici cât și funcționarii publici care au calitatea de ordonatori de credite sub rezerva suspendării acestora din funcția publică pe durata mandatului în funcția de conducere din organizația sindicală. Obligația de a-și exprima dreptul la opțiune pentru una din cele două funcții le revine acestora în 15 zile de la alegerea în organele de conducere a organizațiilor sindicale.

Mentținerea unei situații de incompatibilitate pentru un funcționar public peste termenul prevăzut de lege are ca sancțiune disciplinară destituirea acestuia din funcția publică pentru motive imputabile acestuia. Astfel, lipsa de acțiune a funcționarului public în termenul de 10 zile calendaristice de la constatarea unei situații de incompatibilitate conduce în mod inevitabil la destituirea funcționarului public din funcție. Destituirea se face prin act administrativ de către persoana care are competența legală de numire în funcția publică și se comunică funcționarului public în termen de 5 zile lucrătoare de la data emiterii. Obligatoriu comunicarea actului administrativ trebuie să se facă anterior datei destituirii din funcția publică.

În conformitate cu *Legea nr. 176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice*, Agenției Naționale de

Integritate îi revine obligația legală de a evalua, pe bază de raport, prezumtivele situații de incompatibilitate în care s-ar putea afla anumite categorii de funcționari publici și de a stabili existența sau inexistența unor asemenea situații, după caz. Raportul poate fi contestat de către persoana care a făcut obiectul activității de evaluare în termen de 15 zile de la primirea acestuia, la instanța de contencios administrativ. În caz de necontestare raportul rămâne definitiv, iar Agenția Națională de Integritate, în termen de 6 luni, sesizează organele competente pentru declanșarea procedurii disciplinare și instanța de contencios administrativ, în vederea anulării actelor emise, adoptate sau întocmite cu încălcarea prevederilor legale privind incompatibilitățile.

Conflictul de interese în domeniul funcțiilor publice este reglementat distinct în legislația românească și prezintă relevanță juridică din perspectivă disciplinară, administrativă, civilă ori penală, în funcție de situație, pe baza elementelor distincte necesare pentru individualizarea faptelor.

Din punct de vedere administrativ, funcționarii publici se află în conflict de interese dacă se regăsesc într-una din situațiile prevăzute în Secțiunea a 4 – a din Legea nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției. Pornind de la definiția stabilită de dispozițiile art. 70, *prin conflict de interese se înțelege situația în care persoana ce exercită o demnitate publică sau o funcție publică are un interes personal de natură patrimonială, care ar putea influența îndeplinirea cu obiectivitate a atribuțiilor care îi revin potrivit Constituției și altor acte normative*. O altă definiție, completă, este dată de art. 4 lit. e) din Legea nr. 7/2004 privind Codul de conduită al funcționarilor publici care prezintă conflictul de interese ca fiind *„acea situație sau împrejurare în care interesul personal, direct ori indirect, al funcționarului public contravine interesului public, astfel încât afectează sau ar putea afecta independența și imparțialitatea sa în luarea deciziilor ori îndeplinirea la timp și cu obiectivitate a îndatoririlor care îi revin în exercitarea funcției publice deținute”*.

Într-o interpretare exhaustivă se pune în discuție ce reprezintă noțiunea de **interes** și care sunt valențele acestuia asupra dreptului, astfel:

- pe de o parte, se consideră că **interesul se limitează la o simplă vocație, posibilitate, care nu poate fi cuprinsă în categoria juridică de drept, iar**

- pe de altă parte, se consideră că **interesul ar cuprinde nu numai dreptul în sine, ci și potențialitatea acestuia, vocația.**

În fapt, prin asimilarea celor două valori cuprinse în noțiunea de „*interes*” se creează practic o confuzie între instituția incompatibilităților și cea a conflictului de interese. Dacă, în cazul incompatibilității, drepturile rezultate din raportul juridic exterior raportului de serviciu sunt legale, chiar dacă activitatea astfel realizată este incompatibilă, **în cazul conflictului de interese, asemenea presupuse „drepturi” sunt, de fapt, simple interese personale patrimoniale, și nu pot fi considerate sub nicio formă drepturi subiective.** Aceste **interese patrimoniale personale intră în conflict cu interesul public.** Tocmai în acest sens **Legea nr. 161/2003 reglementează principiul supremației interesului public.** Și Legea nr. 7/2004 privind Codul de conduită al funcționarilor publici, la art. 4 lit. c și d) face distincție între interesul public și interesul personal. Astfel **interesul public** reprezintă *„acel interes care implică garantarea și respectarea de către instituțiile și autoritățile publice a drepturilor, libertăților și intereselor legitime ale cetățenilor, recunoscute de Constituție, legislația internă și tratatele internaționale la care România este parte”, iar interesul personal este tratat ca „orice avantaj material sau de altă natură, urmărit ori obținut, în mod direct sau indirect, pentru sine ori pentru alții, de către funcționarul public prin folosirea reputației, influenței, facilităților, relațiilor, informațiilor la care are acces, ca urmare a exercitării funcției publice”.*

În esența sa, art. 79 alin. (1) din Legea nr. 161/2003 evidențiază acele situații în care funcționarul public se află în conflict de interese, atunci când:

a) este chemat să rezolve cereri, să ia decizii sau să participe la luarea deciziilor cu privire la persoane fizice și juridice cu care are relații cu caracter patrimonial;

b) participa în cadrul aceleiași comisii, constituite conform legii, cu funcționari publici care au calitatea de soț sau rudă de gradul I;

c) interesele sale patrimoniale, ale soțului sau rudelor sale de gradul I pot influența deciziile pe care trebuie să le ia în exercitarea funcției publice.

Existența conflictului de interese este condiționată de exercitarea funcției publice prin rezolvarea unei cereri, luarea unei decizii sau simpla participare la luarea unei decizii care să favorizeze persoana fizică sau juridică cu care funcționarul public are o relație cu caracter patrimonial. Prin relație patrimonială se înțelege orice tip de raport juridic (civil, comercial, de muncă etc.) care are un conținut economic. În prima situație, nu prezintă relevanță juridică existența sau inexistența avantajului patrimonial al funcționarului public drept consecință a exercitării funcției. Este suficientă legătura de cauzalitate între conduita funcționarului public în exercitarea funcției și relația patrimonială dintre acesta cu persoana fizică sau juridică care beneficiază de acțiunea sa. Se prezumă ca fiind viciată atitudinea funcționarului public care pune mai presus de toate interesul personal în rezolvarea unei cereri, luarea unei decizii sau participarea la luarea unei decizii, față de interesul public.

Pentru restul situațiilor prevăzute de lege trebuie explicată noțiunea de „soț sau rudă de gradul I”. Gradele de rudenie și afinitate sunt definite de art. 405 – 407 din Legea nr. 287/2009, republicată, privind Codul Civil, după cum urmează:

Gradele de rudenie: gradul I – părinți și copii; gradul II – frați, bunici și nepoți; gradul III – unchiul/mătușa și nepotul de frate; gradul IV – verii primari.

Gradele de afinitate apar între soț/soție și rudele celui alt soț/soție. Ele se stabilesc astfel: gradul I – socrii și nora/ginerele; gradul II – cumnatele și cumnații; gradul III – unchiul și soția nepotului de frate; gradul IV – verii, soții și soțiile acestora.

La fel de importantă este și noțiunea de „*interes patrimonial*” care vizează aspectele patrimoniale în mod complex și se referă la natura interesului funcționarului public care ar putea determina lipsa de obiectivitate a acestuia în luarea unei decizii și posibilitatea anticipării unui beneficiu sau a unui dezavantaj, pentru sine, soț sau rudele sale de gradul I, în exercitarea funcției publice.

Conduita funcționarului public îl obligă pe acesta ca în cazul existenței unui conflict de interese să se abțină de la rezolvarea cererii, luarea deciziei sau participarea la luarea unei decizii și să-l informeze de îndată pe șeful ierarhic căruia îi este subordonat direct. Acesta este obligat să ia măsurile care se impun pentru exercitarea cu imparțialitate a funcției publice, în termen de cel mult 3 zile de la data luării la cunoștință. Încălcarea dispozițiilor menționate poate atrage, după caz, răspunderea disciplinară, administrativă, civilă ori penală [art. 79 alin. (2) și (4) din Legea nr. 161/2003].

În situația unui conflict de interese, conducătorul autorității sau instituției publice, la propunerea șefului ierarhic căruia îi este subordonat direct funcționarul public în cauză, va desemna un alt funcționar public, care are aceeași pregătire și nivel de experiență [art. 79 alin. (3) din Legea nr. 161/2003].

Într-o societate care este în continuă schimbare, cu un sector public care se adaptează mai rapid sau mai greu, conflictul de interese va reprezenta întotdeauna un motiv de îngrijorare. Deși un conflict de interese nu înseamnă *ipso facto* corupție, există o recunoaștere a faptului că apariția unui conflict între interesele personale și obligațiile de serviciu ale unui funcționar public, dacă nu sunt tratate corespunzător, pot conduce la corupție. Obiectivul unei politici adecvate privind conflictul de interese nu constă doar în simpla interdicere a intereselor de natură privată ale funcționarului public, chiar dacă o asemenea metodă ar fi posibilă, ci vizează forma integrată de a susține corectitudinea deciziilor luate la nivel politic și administrativ în cadrul administrației publice, recunoscând faptul că un conflict de interese nesoluționat poate diminua considerabil „factorul încredere” al cetățeanului în instituțiile statului.

Din punct de vedere legislativ, trebuie avută în vedere o corelare a dispozițiilor legale ce vizează conflictul de interese pentru a putea determina fără echivoc situațiile în care acesta are caracter administrativ sau penal, deoarece Legea nr. 161/2003 reglementează conflictul de interese numai în cazul rudelor de gradul I, spre deosebire de legea penală care incriminează folosirea funcției pentru favorizarea unor persoane și în cazul rudelor de gradul II sau afinelor.

Astfel, Legea nr. 193/2017 pentru modificarea Legii nr. 286/2009 privind Codul Penal stabilește la art. 301 alin. (1) că **folosirea funcției pentru favorizarea unor persoane** reprezintă *fapta funcționarului public care, în exercitarea atribuțiilor de serviciu, a îndeplinit un act prin care s-a obținut un folos patrimonial pentru sine, pentru soțul său, pentru o rudă ori un afin până la gradul II inclusiv*. Această faptă se pedepsește cu închisoarea de la unu la 5 ani și interzicerea exercitării dreptului de a ocupa o funcție publică pe o perioadă de 3 ani.

Dispozițiile alin. (1) nu se aplică în cazurile în care actul sau decizia se referă la următoarele situații:

- emiterea, aprobarea sau adoptarea actelor normative;
- exercitarea unui drept recunoscut de lege sau în îndeplinirea unei obligații impuse de lege, cu respectarea condițiilor și limitelor prevăzute de aceasta.

Modificările legislative aduse Codului penal privind infracțiunea de conflict de interese au determinat adoptarea unei noi forme a acesteia, mai simplificată, sub denumirea prevăzută la art. 301 - *Folosirea funcției pentru favorizarea unor persoane*. Deși pedeapsa cu închisoarea rămâne aceeași (1-5 ani), în forma inițială interzicerea exercitării dreptului de a ocupa o funcție publică era generală, fără referințe către o anumită perioadă de timp, însă varianta actuală este delimitată în timp, dispusă pe o perioadă de 3 ani. Infracțiunea prezintă o formă restrânsă care pedepsește doar îndeplinirea unui act prin care s-a obținut un folos patrimonial, nu și participarea la luarea unei decizii prin care s-a obținut un folos patrimonial. Au fost restrânse din conținutul legal al infracțiunii sfera persoanelor care obțin indirect un folos patrimonial, astfel nu se mai pedepsește infracțiunea dacă folosul patrimonial a fost obținut

pentru o altă persoană cu care funcționarul public s-a aflat în raporturi comerciale ori de muncă în ultimii 5 ani sau din partea căreia a beneficiat ori beneficiază de foloase de orice natură. Infraacțiunea sancționează funcționarul public atunci când obține un folos patrimonial pentru sine, pentru soțul său, pentru o rudă ori un afin până la gradul II inclusiv. Prin „*folos patrimonial*” se înțelege orice fel de avantaj patrimonial (bunuri, împrumuturi, premii, prestări de servicii gratuite, promovarea în servicii). Norma de incriminare nu cere ca folosul să fie unul injust (persoana angajată să nu existe, angajatul să nu fi prestat activități remunerate), ci numai ca acesta să fi fost efectiv obținut printr-o procedură favorizantă. Cu caracter de noutate, dispozițiile nu se aplică în cazurile în care actul sau decizia se referă la exercitarea unui drept recunoscut de lege sau în îndeplinirea unei obligații impuse de lege, cu respectarea condițiilor și limitelor prevăzute de aceasta.

Instanța de judecată³ a reținut infraacțiunea de folosirea funcției pentru favorizarea unor persoane „fapta inculpatului TC care în calitate de primar al comunei X, în îndeplinirea atribuțiilor de serviciu, a emis dispoziția nr.70/29.07.2017 și ulterior, în data de 31.07.2017, a semnat contractul individual de muncă, pentru salariața TBI (fiica sa) prin care aceasta a fost angajată pe postul de bibliotecar în cadrul primăriei comunei X, începând cu data de 01.08.2017, realizând în urma acestei angajări un folos material patrimonial de 13.463 lei (veniturile obținute din salariu în perioada 01.08.2017 – XX.XX.2018) întrunește elementele constitutive ale infraacțiunii prevăzute de art. 301 Cod penal, modificat prin Legea nr. 193/2017, cu aplicarea art. 5 Cod penal.

În ceea ce privește latura obiectivă, elementul material al infraacțiunii constă în fapta inculpatului care a îndeplinit un act, respectiv a emis dispoziția nr. 70/29.07.2017 și ulterior, în data de 31.07.2017, a semnat contractul individual de muncă, pentru salariața TBI (fiica sa), aceasta realizând în urma acestei angajări un folos patrimonial de 13.463 lei, deși ar fi putut delega atribuțiile sale, în condițiile art. 57 alin. (2) din Legea nr. 215/2001.

³ <http://www.legal-land.ro/infraacțiunea-de-folosire-funcției-pentru-favorizarea-unor-persoane>

Infraacțiunea de folosirea funcției pentru favorizarea unor persoane nu presupune îndeplinirea defectuoasă a unui act, ci îndeplinirea firească a unei atribuții de serviciu. Implicit, îndeplinirea actului trebuie realizată în exercițiul atribuțiilor de serviciu. Situația premisă a infracțiunii este ca funcționarul public să aibă abilitarea legală de a îndeplini actul. Dispozițiile art. 62 din Legea nr. 215/2001 prevăd obligația primarului de a semna contractele încheiate de consiliul local. Prin urmare, inculpatul, în calitate de primar, avea atribuția de a încheia contractul individual de muncă.

Totodată, infracțiunea prevăzută de art. 301 Cod penal presupune să aibă ca subiect activ calificat, funcționarul public. Potrivit dispozițiilor art. 175 alin. (1) lit. b) din Codul penal este funcționar public și persoana care, cu titlu permanent sau temporar, cu sau fără remunerație exercită o funcție de demnitate publică sau o funcție publică de orice natură. În lumina acestor dispoziții, primarul este un funcționar public, date fiind puterile sale administrative la nivel local.

Fiind o infracțiune de rezultat, urmarea imediată constă în atingerea adusă relațiilor sociale referitoare la încrederea în relațiile de serviciu și în realizarea în mod indirect a unui folos patrimonial pentru fiica sa (obținerea unui venit constant în perioada 01.08.2017 – XX.XX.2018 în cuantum total de 13.463 lei). De asemenea, față de caracteristicile acestei infracțiuni este irelevant dacă folosul patrimonial realizat a fost gratuit sau cu titlu oneros, precum este irelevant dacă folosul patrimonial realizat a fost sau nu just.

Legătura de cauzalitate dintre activitatea de îndeplinire a actului și folosul patrimonial obținut este dovedită prin aceea că, în sfera antecedentei cauzale se circumscrie în mod exclusiv fapta inculpatului, faptă în lipsa căreia rezultatul nu s-ar fi produs.

În ceea ce privește latura subiectivă, inculpatul a săvârșit fapta cu intenție indirectă, conform dispozițiilor art. 16 alin. (3) lit. b) din Codul penal, deoarece a avut reprezentarea consecințelor păgubitoare asupra relațiilor de serviciu și, deși nu a urmărit aceste consecințe, a acceptat posibilitatea producerii lor”.

1.3. AUTORITĂȚI NAȚIONALE CU RESPONSABILITĂȚI ÎN CAZURILE DE INCOMPATIBILITATE ȘI CONFLICT DE INTERESE

Agencia Națională de Integritate (ANI)⁴ este autoritatea administrativă autonomă, cu personalitate juridică, ce funcționează la nivel național, ca structură unică. Scopul Agenției este asigurarea integrității în exercitarea demnităților și funcțiilor publice și prevenirea corupției instituționale, prin exercitarea de responsabilități în evaluarea declarațiilor de avere, a datelor și informațiilor privind averea, precum și a modificărilor patrimoniale intervenite, a incompatibilităților și a conflictelor de interese potențiale în care se pot afla anumite persoane prevăzute de lege, pe perioada îndeplinirii funcțiilor și demnităților publice.

Activitatea de evaluare efectuată de către inspectorii de integritate din cadrul Agenției se desfășoară cu privire la situația averii existente pe durata exercitării demnităților și funcțiilor publice, a conflictelor de interese și a incompatibilităților persoanelor care fac obiectul Legii nr. 176/2010, cu modificările și completările ulterioare, conform prevederilor acesteia, care se completează cu dispozițiile actelor normative în vigoare.

Orientările strategice în activitatea Agenției sunt următoarele:

- a) consolidarea capacității de evaluare a declarațiilor de avere, a datelor și informațiilor privind averea, precum și a modificărilor patrimoniale intervenite, a incompatibilităților și a conflictelor de interese potențiale în care se pot afla persoanele prevăzute de lege pe perioada îndeplinirii funcțiilor și demnităților publice;
- b) consolidarea capacității administrative;
- c) implementarea și consolidarea sistemelor informatice necesare îndeplinirii atribuțiilor de serviciu, precum și a celor decizionale;

⁴ <https://www.integritate.eu/A.N.I/Organizare.aspx>

d) consolidarea componentelor de prevenție și de conștientizare în activitatea de combatere a corupției prin crearea mecanismelor de acțiune proactive adecvate;

e) îmbunătățirea cadrului legal, crearea și implementarea mecanismelor de aplicare efectivă a legii;

f) monitorizarea permanentă a soluțiilor date de către entitățile jurisdicționale, judiciare și disciplinare relevante în privința cauzelor înaintate de Agenție;

g) pregătirea profesională continuă a inspectorilor de integritate și a personalului din cadrul departamentelor administrative;

h) dezvoltarea relațiilor de colaborare prin încheierea de protocoale cu entități din țară sau din străinătate;

i) îndeplinirea obiectivelor strategice prevăzute prin angajamentele asumate de România la nivel european prin acte normative și alte documente programatice.

Departamentul pentru Luptă Anti-fraudă (DLAF)⁵ este organizat și funcționează ca structură cu personalitate juridică în cadrul aparatului de lucru al Guvernului și în coordonarea primului-ministru, în baza *Legii nr. 61/2011 privind organizarea și funcționarea Departamentului pentru lupta antifraudă — DLAF*.

Departamentul asigură, sprijină și coordonează, după caz, îndeplinirea obligațiilor ce revin României privind protecția intereselor financiare ale Uniunii Europene, în conformitate cu prevederile art. 325 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene. Departamentul este instituția de contact cu Oficiul European de Luptă Antifraudă – OLAF din cadrul Comisiei Europene. În îndeplinirea atribuțiilor ce îi revin, potrivit legii, Departamentul acționează pe bază de autonomie funcțională și decizională, independent de alte autorități și instituții publice. În realizarea funcțiilor sale, Departamentul îndeplinește următoarele atribuții principale:

a) asigură și facilitează cooperarea între instituțiile naționale implicate în protecția intereselor financiare ale Uniunii Europene în

⁵ <http://www.antifrauda.gov.ro/new/regulament-de-organizare-si-functionare-2>

România, între acestea și Oficiul European de Luptă Antifraudă – OLAF și autoritățile publice relevante din celelalte state membre ale Uniunii Europene sau din state beneficiare de asistență financiară din partea Uniunii Europene;

b) efectuează sau coordonează acțiuni de control în vederea identificării neregulilor, fraudelor și altor activități ilicite în legătură cu gestionarea, obținerea și utilizarea fondurilor europene și a celor de cofinanțare aferente, precum și a oricăror altor fonduri ce intră în sfera intereselor financiare ale Uniunii Europene, inclusiv a împrumuturilor și garanțiilor acordate de Banca Europeană de Investiții;

c) efectuează sau coordonează acțiuni de control în vederea identificării neregulilor, fraudelor și altor activități ilicite ce aduc atingere intereselor financiare ale Uniunii Europene în România prin diminuarea ilegală a resurselor proprii;

d) culege, analizează și prelucrează date și efectuează cercetări statistice în domeniul protecției intereselor financiare ale Uniunii Europene în România;

e) inițiază sau avizează proiecte de acte normative privind protecția intereselor financiare ale Uniunii Europene în România;

f) elaborează și coordonează programe de perfecționare profesională și instruire în domeniul luptei antifraudă;

g) soluționează cererile de asistență administrativă, în calitate de unitate centrală, conform acordurilor de cooperare internațională, având ca obiect protejarea intereselor financiare ale Uniunii Europene la care România este parte;

h) asigură, coordonează și monitorizează raportarea neregulilor între instituțiile naționale și Comisia Europeană în conformitate cu prevederile legislației europene.

Direcția Națională Anticorupție (DNA)⁶ este o structură de parchet specializată în combaterea corupției mari și medii. Este creată ca un instrument necesar în descoperirea, investigarea și aducerea în fața instanței a cazurilor de corupție medie și mare. Prin activitatea sa,

⁶ http://www.pna.ro/about_us.xhtml

contribuie la reducerea corupției, în sprijinul unei societăți democratice apropiate de valorile europene. DNA, ca structură având competențe clar definite pe zona de combatere a corupției mari și medii, a fost creată după un model adoptat de mai multe state europene precum Spania, Norvegia, Belgia, Croația.

Necesitatea constituirii unei structuri specializate de parchet doar pentru combaterea corupției la nivel înalt și mediu, a fost dată de considerentul că indiferent de nivelul la care se regăsește corupția, aceasta este alimentată atunci când persoane corupte care dețin anumite pârghii de putere au sentimentul că sunt deasupra legii, că sunt intangibile și că societatea nu dispune de mijloace suficient de eficace pentru a le dovedi activitățile infracționale și a le trage la răspundere. Pentru a combate eficient acest tip de criminalitate, care face parte din categoria criminalității „gulerelor albe” este nevoie de o instituție specializată, independentă și dotată cu resurse corespunzătoare. Rezultatele concrete ale instituției specializate în combaterea corupției la nivel înalt sunt menite să descurajeze corupția la toate nivelurile.

DNA este o entitate independentă în raport cu instanțele judecătorești, cu parchetele de pe lângă acestea, precum și în relațiile cu celelalte autorități publice. În relația cu fondurile comunitare, aceasta investighează și trimite în judecată cauzele de fraudă cu fonduri europene în baza sesizărilor primite de la Departamentul pentru Lupta Anti-fraudă sau la sesizare din oficiu.

Autoritatea de Certificare și Plată (ACP)⁷ din cadrul Ministerului Finanțelor Publice este responsabilă de asigurarea unui management financiar eficient al fondurilor externe nerambursabile primite de la Uniunea Europeană, precum și de la alte organisme internaționale donatoare. În această calitate, ACP are atribuții în ceea ce privește fondurile de preaderare, fondurile structurale și de coeziune, fondul European pentru pescuit, cât și fondurile primite în cadrul Mecanismului Financiar Spațiul Economic European. Astfel, în legătură cu fondurile

⁷ <http://www.mfinante.gov.ro/acp.html>

externe nerambursabile menționate anterior, ACP are următoarele principale funcțiuni/activități:

a) asigură certificarea cheltuielilor efectuate în cadrul programelor/proiectelor cu finanțare din fondurile menționate anterior;

b) în scopul certificării cheltuielilor cuprinse în declarațiile de cheltuieli care se transmit Comisiei Europene/organismelor internaționale/donatorilor, efectuează misiuni de verificare la fața locului la nivelul agențiilor de implementare, autorităților de management, organismelor intermediare și, dacă este cazul, la beneficiari;

c) asigură primirea și transferul fondurilor nerambursabile primite de România de la Uniunea Europeană și de la alte organisme internaționale donatoare, către agențiile/autoritățile de implementare/autoritățile de management/beneficiari, în conformitate cu regulile aplicabile fiecărui tip de instrument financiar;

d) ține evidența tuturor sumelor primite de la Uniunea Europeană, precum și de la alte organisme internaționale donatoare și a celor transferate;

e) asigură respectarea procedurilor de raportare și pregătește rapoarte financiare consolidate;

f) asigură existența unui sistem de raportare și gestionare a neregulilor; ține evidența tuturor sumelor recuperate sau de recuperat în urma existenței unor nereguli sau ca urmare a anulării deciziei de acordare a asistenței financiare și restituie Comisiei Europene/organismelor internaționale/donatorilor sumele neutilizate sau plătite în mod eronat din fondurile comunitare sau fondurile primite de la organismele internaționale/donatori.

Autoritatea de Audit⁸ exercită obligații în domeniul auditului extern, ce revin României în calitate de stat membru al Uniunii Europene. Este organizată și funcționează pentru fondurile nerambursabile de preaderare acordate României de Uniunea Europeană prin programele PHARE, ISPA și SAPARD, pentru fondurile structurale și de coeziune, pentru Fondul

⁸ <http://www.curteadeconturi.ro/AutoritateAudit.aspx?categ=3>

European de Garantare în Agricultură, pentru Fondul European pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală, pentru Fondul European pentru Pescuit, precum și pentru fondurile ce vor fi acordate în perioada postaderare.

Autoritatea de Audit este un organism independent din punct de vedere operațional față de Curtea de Conturi și față de celelalte autorități responsabile cu gestionarea și implementarea fondurilor comunitare nerambursabile. În teritoriu are structuri regionale organizate în județele în care își desfășoară activitatea agenții, autorități de management și/sau organisme intermediare care gestionează fondurile comunitare. Autoritatea de Audit este singura autoritate națională competentă să efectueze audit public extern, în conformitate cu legislația comunitară și națională, asupra fondurilor menționate; poate efectua audit public extern și asupra altor categorii de fonduri, urmând ca reglementările care vizează fondurile respective să prevadă și asigurarea resurselor necesare.

În conformitate cu prevederile legislației comunitare și naționale, cu standardele de audit acceptate pe plan internațional, Autoritatea de Audit efectuează audit de sistem și audit al operațiunilor.

Are ca atribuții principalele:

a) evaluarea conformității sistemelor de management și control pentru programele operaționale cofinanțate prin instrumentele structurale și prin Fondul European pentru Pescuit, cu prevederile legale comunitare;

b) verificarea, pe bază de eșantion reprezentativ, a cheltuielilor declarate de autoritățile responsabile cu gestionarea și implementarea fondurilor menționate;

c) raportarea anuală privind compatibilitatea sistemelor de management și control ale autorităților responsabile cu gestionarea și implementarea fondurilor menționate, referitor la capacitatea acestora de a asigura conformitatea operațiunilor cu reglementările comunitare;

d) verificarea existenței și corectitudinii elementului de cofinanțare național;

e) eliberarea certificatelor de audit privind conturile anuale ale agențiilor de plăți, precum și pentru contul Euro SAPARD, în ceea ce privește integralitatea, acuratețea și veridicitatea acestor conturi;

f) emiterea opiniei asupra declarației de asigurare, emise de agențiile de plăți pentru agricultură și dezvoltare rurală;

g) emiterea declarațiilor de închidere, însoțite de rapoarte de audit, pentru fiecare program sau măsură, finanțate din fondurile menționate, după caz;

h) urmărirea respectării criteriilor de acreditare a autorităților responsabile cu gestionarea și implementarea fondurilor comunitare nerambursabile, destinate agriculturii și dezvoltării rurale, pe toată perioada de implementare tehnică și financiară a acestora;

i) urmărirea modului de implementare, de către entitățile auditate, a recomandărilor formulate ca urmare a acțiunilor de audit efectuate de către Autoritatea de Audit.

Autoritățile de Management⁹ răspund pentru utilizarea eficientă, efectivă și transparentă a fondurilor din care se finanțează programul operațional gestionat. Dintre cele mai importante atribuții ale acestora enumerăm:

a) elaborează și negociază cu Comisia Europeană programul operațional pe care îl gestionează;

b) asigură corelarea operațiunilor din programul operațional aflat în gestiune cu cele din celelalte programe finanțate din instrumente structurale sub coordonarea Autorității pentru Coordonarea Instrumentelor Structurale;

c) elaborează și modifică Documentul Cadru de Implementare în concordanță cu obiectivele și prioritățile stabilite prin programul operațional și îl supune aprobării comitetului de monitorizare;

d) elaborează proceduri pentru gestionarea programului operațional și elaborează ghidurile solicitantului corespunzătoare cererilor de proiecte;

⁹ http://www.fonduri-ue.ro/index.php?option=com_content&view=article&id=45:organizare&catid=9:minister&Itemid=111

e) elaborează criteriile de evaluare și selecție a proiectelor pentru programul operațional aflat în gestiune și le supune aprobării;

f) asigură monitorizarea implementării programului operațional și prezintă comitetului de monitorizare progresul în atingerea obiectivelor specifice ale acestuia, precum și a ȋntelilor stabilite pentru fiecare axă prioritară;

g) participă la reuniunile anuale cu Comisia Europeană pentru examinarea progresului implementării programului operațional gestionat, informează comitetul de monitorizare cu privire la observațiile Comisiei Europene și colaborează cu Autoritatea pentru Coordonarea Instrumentelor Structurale și Autoritatea de certificare și plată pentru ȋntreprinderea acȋiunilor necesare ȋn soluȋionarea observaȋiilor.

ȋn realizarea propriilor obiective acestea au structuri de control organizate ȋn acest scop ȋn cadrul acestora sau pot delega activități de constatare a neregulilor și de stabilire a creanȋelor bugetare organismelor intermediare care funcȋionează ȋn cadrul unor instituȋii publice.

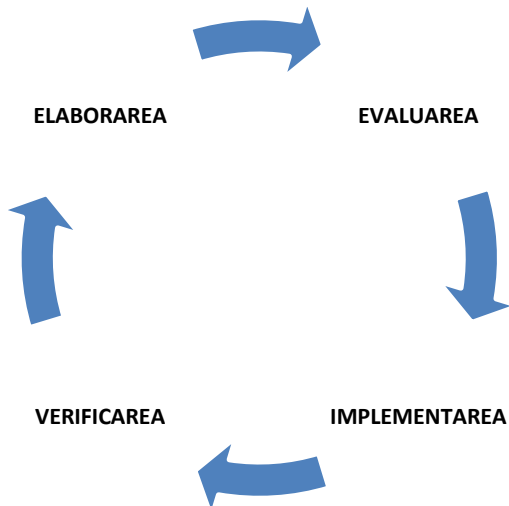
1.4. IPOTEZE GENERATOARE DE INCOMPATIBILITĂȚI ȘI CONFLICTE DE INTERESE ȊN MANAGEMENTUL PROIECTELOR CU FINANȚARE EUROPEANĂ

Rezultatul experienȋei acumulate prin accesarea surselor europene de finanȋare ȋn exerciȋiul financiar precedent a determinat ȋn sistemul public din România o abordare strategică și predictibilă din partea beneficiarilor de finanȋare. Dacă iniȋial proiectele au fost accesate ca o provocare a beneficiarilor de a obȋține finanȋare europeană ȋn rezolvarea unor probleme punctuale, ulterior această activitate a fost realizată ȋntr-o formă centralizată, pornind de la nevoile identificate la nivelul acestora ȋn perioada de programare și obȋținerea unor rezultate integrate ȋn etapa de implementare.

În ansamblu, fiecare proiect contribuie la realizarea unui obiectiv major al programului în cadrul căruia a fost acordată finanțarea, acesta generând practic un sistem integrat de rezultate. La nivel strategic, au prioritate proiectele majore cu impact în domeniile prioritare de acțiune care vor contribui la îmbunătățirea sistemului administrativ actual.

Planificarea strategică a unui proiect se realizează la nivelul beneficiarului pe baza procedurilor și metodologiilor proprii de identificare a surselor de finanțare prin elaborarea într-o versiune organizată a ideii de proiect, conform condițiilor de accesare a fondurilor prevăzute în regulamente/ghiduri. Un proiect parcurge de la momentul inițierii până la finalizare mai multe etape care includ o serie de demersuri realizate la nivelul părților contractante ale acordului/ordinului/contractului de finanțare.

ETAPELE UNUI PROIECT

Pe parcursul celor patru etape pot exista anumite situații ce trebuie gestionate corespunzător din punct de vedere administrativ de către ambele părți. Astfel, solicitantul de finanțare în etapa de elaborare

a proiectului trebuie să aibă în vedere și să respecte legislația în vigoare privind incompatibilitățile și conflictul de interese. În aceeași ordine de idei, autoritatea care finanțează proiectul are o serie de constrângeri stabilite în cadrul procesului de evaluare a proiectului, fiind aplicabile în mod prioritar dispozițiile Secțiunii a 2-a – Reguli în materia conflictului de interese din *OUG 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora*, cu modificările și completările ulterioare.

În situația acordării finanțării, pe baza răspunsului favorabil obținut ca urmare a finalizării etapei de evaluare, intervin prevederile acordului/ordinului/contractului de finanțare care cuprinde o secțiune distinctă în conținutul său cu privire la conduita părților în ce privește incompatibilitățile și conflictul de interese. Etapa de implementare a proiectului intră în responsabilitatea exclusivă a beneficiarului de finanțare, intervenind pe alocuri responsabilitatea autorității care acordă finanțarea în ceea ce privește monitorizarea proiectului. Activitatea de verificare a implementării proiectului intră în sfera de competență exclusivă a autorității care finanțează proiectul, cu respectarea prevederilor legale în materia conflictului de interese, impuse prin OUG 66/2011, care se completează corespunzător cu dispozițiile acordului/ordinului/contractului de finanțare și prevederile legislației naționale referitoare la incompatibilități și conflict de interese. Atitudinea transparentă și obiectivă a solicitantului în etapa de elaborare a proiectului privind incompatibilitățile și conflictul de interese se circumscrie în principal activității de constituire a echipei, fiind incidente regulile generale aplicabile funcționarilor publici.

În regulamentul/ghidul de accesare a fondurilor europene solicitantul de finanțare găsește precizări legate de constituirea echipei de proiect, de cele mai multe ori cu caracter orientativ care vizează de regulă categoriile de personal obligatorii, cerințele de ocupare a pozițiilor în proiect, modul de înlocuire al acestora, etc. **Nu sunt prezentate situațiile care ar putea genera incompatibilități și conflicte de interese ce trebuie evitate de solicitantul eligibil la momentul**

constituirii echipei de proiect. Aceste aspecte rămân în analiza și responsabilitatea solicitantului, în conformitate cu regulile de organizare și funcționare ale instituției publice, statutul juridic al funcționarilor publici și cadrul normativ aplicabil pentru asigurarea transparenței în exercitarea funcțiilor publice, prevenirea și sancționarea corupției.

Modul în care se constituie echipa de proiect influențează în ansamblu managementul activităților realizate în etapa de implementare. Tocmai de aceea modalitatea de stabilire a managerului de proiect și a membrilor echipei este deosebit de importantă ținând cont de constrângerile existente pentru funcționarul public. Cu titlu de excepție, legislația actuală permite participarea funcționarului public în cadrul echipei de proiect, fără a exista o situație de incompatibilitate cu funcția de bază pe care o ocupă. Există unele situații care pot să apară în etapa de constituire a echipei de proiect ca urmare a nominalizării unor funcționari publici care dețin funcții de conducere în instituția publică, ce pot genera interpretări și de ce nu suspiciuni cu privire la existența incompatibilităților și a conflictelor de interese. De regulă aceste situații se mențin și în etapa de implementare a proiectului dacă nu au fost identificate de către finanțator pe parcursul evaluării proiectului, dar pot interveni și ulterior în cadrul derulării proiectului. Cauzele care pot genera astfel de situații în evoluția unui proiect pot fi diverse, motiv pentru care încercăm să le exemplificăm pe cele mai importante, fără a ne limita doar la acestea:

✓ Lipsa unui set de reguli corespunzător surselor de finanțare care să conțină informații necesare potențialilor beneficiari publici, în etapa de scriere și implementare a proiectelor cu finanțare europeană, referitoare la incompatibilități și conflicte de interese;

ATENȚIE !!! Regulile de constituire a echipei de proiect, de modificare și de remunerare pentru beneficiarii publici nu diferă de la un program de finanțare la altul

✓ Fundamentarea defectuoasă a bugetului alocat proiectului pe baza unui raport prestabilit în ghid între cheltuielile directe și cheltuielile de investiții;

ATENȚIE !!! Aprobarea de către finanțator a unui buget fundamentat pe anumite valori determină beneficiarul public de finanțare să-l execute, chiar dacă ulterior aceste valori se dovedesc a fi estimate greșit

✓ Deficitul de personal existent la nivelul instituției publice poate determina încadrarea eronată a personalului pe anumite poziții în echipa de proiect;

ATENȚIE !!! Lipsa personalului specializat în ocuparea anumitor poziții cheie din cadrul echipei de proiect poate genera situații de incompatibilitate sau conflict de interes (1 funcționar public ocupă două poziții în cadrul aceleiași echipe de proiect: manager de proiect și expert)

✓ Lipsa de stabilitate a resursei umane și fluctuațiile de personal determină înlocuirea frecventă a membrilor din echipa de proiect;

ATENȚIE !!! Schimbările frecvente intervenite în echipa de proiect predispune membrii acesteia la posibile situații de incompatibilitate și conflict de interes (funcționarul public care ulterior desemnării ca membru în echipa de proiect devine șeful managerului de proiect la funcția de bază)

✓ Exprimarea unor intenții sau interese personale lipsite de transparență și obiectivitate în stabilirea componenței echipei de proiect din partea organelor de conducere ale instituției;

ATENȚIE !!! Nominalizarea echipei de proiect fără o analiză temeinică a calificărilor, pozițiilor/funcțiilor pe care le deține/ocupă în cadrul organizației și implicit în cadrul proiectului poate genera situații de incompatibilitate și conflict de interes

✓ Aplicarea unor prevederi și condiții stabilite în Regulamentul/Ghidul de finanțare în detrimentul legislației generale aplicabilă funcționarilor publici;

ATENȚIE !!! Lipsa unor reguli prezentate în Ghid, aplicabile beneficiarilor publici privind nominalizarea personalului în proiect și

indicarea expresă a normelor legale incidente cheltuielilor cu personalul, creează avantajul aplicării legislației mai favorabile și implicit posibile situații de incompatibilitate și conflict de interes

✓ Lipsa clarității, corelării și sistematizării actelor normative, interpretarea eronată a textului de lege și modificarea frecventă a legislației în domeniul salarizării;

ATENȚIE !!! Textul de lege care permite o interpretare din partea funcționarului public cu privire la excepțiile permise pe durata ocupării funcției publice inevitabil va genera o interpretare și din partea celui care evaluează activitatea sa, generând astfel vulnerabilități în producerea unor situații de incompatibilitate și conflict de interes

✓ Feedback –ul pozitiv primit din partea Finanțatorului cu privire la înlocuirea unui membru din echipa de proiect, aflat într-o presupusă situație de incompatibilitate, constatată ulterior, poate genera noi situații până la momentul constatării;

ATENȚIE !!! Înlocuirea unui membru din echipa de proiect validat de către finanțator, pentru care ulterior se constată o posibilă situație de incompatibilitate sau conflict de interes, poate încuraja beneficiarul public în săvârșirea altor abateri de la normele legale aplicabile categoriei respective de funcționari

✓ Posibilitatea conferită de lege funcționarului public de a exercita funcții în alte domenii de activitate din sectorul privat, care nu sunt în legătură directă sau indirectă cu atribuțiile exercitate, potrivit fișei postului, în anumite condiții, poate genera la nivelul proiectului situații de incompatibilitate și conflict de interes;

ATENȚIE !!! Atribuirea directă a unui contract de achiziție publică de către instituția publică într-un proiect, unui operator economic cu care funcționarul public, în calitate de manager de proiect, are o relație contractuală în afara raporturilor de serviciu, într-un domeniu de activitate care nu se află în legătură directă sau indirectă cu atribuțiile

exercitate în fișa postului, poate genera o situație de incompatibilitate sau conflict de interese

✓ Prestarea activităților exercitate corespunzător funcției publice în proiect, pentru un reprezentant al sectorului privat, poate duce la incompatibilitate sau conflict de interese;

ATENȚIE !!! Exercitarea unei funcții din sectorul privat, în afara raporturilor de serviciu, căreia îi corespund atribuțiile stabilite în cadrul proiectului derulat la nivelul instituției publice, conform funcției publice, ca membru în echipa de proiect, poate determina o situație de incompatibilitate sau conflict de interese, după caz

Toate aceste cauze pot genera situații de incompatibilitate și conflict de interese în activitatea de management a proiectului, indiferent de etapa la care ele se produc, fiind prezentate pe larg în Capitolul II al Ghidului.

CAP. II. MĂSURI DE EVITARE A SITUAȚIILOR DE INCOMPATIBILITATE ȘI CONFLICT DE INTERESE ÎN MANAGEMENTUL PROIECTELOR

2.1. SITUAȚII DE INCOMPATIBILITATE ȘI CONFLICT DE INTERESE ÎN IMPLEMENTAREA PROIECTELOR CU FINANȚARE EUROPEANĂ

Pornind de la ideea că există un cadru legal corespunzător reglementării situațiilor de incompatibilitate și conflict de interese în procesul de evaluare/verificare a cererilor de finanțare/ rambursare ce vizează activitatea de gestionare a fondurilor europene și derularea procedurilor de achiziție publică, se impune necesitatea instituirii unor reguli, pentru beneficiarii de finanțare, în etapa de implementare a proiectelor. Dacă în domeniul achizițiilor publice există sistemul PREVENT, utilizat în cadrul procedurilor de atribuire a contractelor de achiziție publică, indiferent de sursa de finanțare, cu scopul de a preveni conflictele de interese, în managementul proiectelor nu există astfel de instrumente, aflate la îndemâna beneficiarilor de finanțare, din perspectiva situațiilor care pot genera incompatibilitate și conflict de interese. Prevenția în legătură cu aceste situații trebuie realizată înainte de a se produce și cade în sarcina fiecărui funcționar public, reprezentantului legal al instituției și managerului de proiect, pentru a nu fi afectată implementarea proiectului, echipa și implicit finanțarea, prin neregulile constatate ulterior.

Calitatea dobândită în proiecte este compatibilă cu funcția publică deținută dacă se realizează corespunzător **art. 94 alin. 2² din Legea nr. 161/2003**, care prevede că *„nu se află în situație de incompatibilitate funcționarul public care este desemnat prin act administrativ pentru a face parte din echipa de proiect finanțat din fonduri comunitare nerambursabile postaderare, precum și din împrumuturi externe contractate sau garantate de stat rambursabile sau nerambursabile”*. În

aceste condiții, sunt aplicabile prevederile **art. 16** din **Legea nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice**, care stabilește modalitatea de acordare a drepturilor salariale pentru activitatea prestată în proiecte finanțate din fonduri europene.

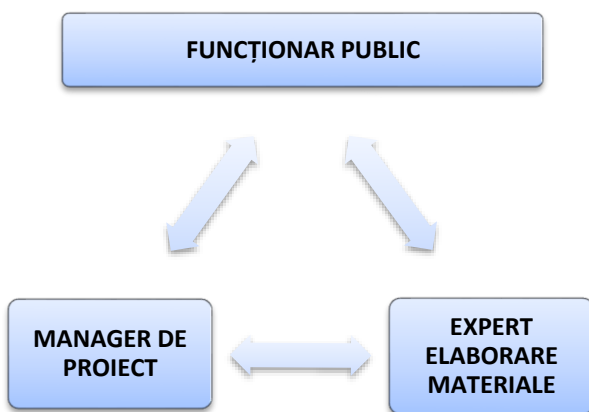
Prin act administrativ „*personalul din instituțiile și/sau autoritățile publice nominalizat în echipele de proiecte finanțate din fonduri europene nerambursabile, beneficiază de majorarea salariilor de bază, soldelor de funcție/salariilor de funcție, indemnizațiilor de încadrare, cu până la 50%, indiferent de numărul de proiecte în care este implicat. Această majorare se aplică proporțional cu timpul efectiv alocat activităților pentru fiecare proiect și se acordă numai dacă cheltuielile de personal sunt eligibile a fi rambursate din fonduri europene*”. Activitățile prestate de personalul instituției sau autorității publice nominalizat în echipele de proiect sunt cele prevăzute în graficul de activități aprobat, precum și cele care derivă din obligațiile beneficiarului față de autoritatea finanțatoare și sunt reflectate în mod corespunzător în cuprinsul fișelor de post, conform prevederilor legale în vigoare.

Includerea atribuțiilor în fișele de post se face în conformitate cu măsurile de asigurare a transparenței în exercitarea funcțiilor publice prevăzute în Legea nr. 161/2003 și sistemul de management și control intern aplicabil. De asemenea, la fel de importante sunt și obligațiile asumate de beneficiar prin semnarea ordinului/acordului/contractului de finanțare. Abaterile de la normele stabilite în materie pot genera posibile situații de incompatibilitate și conflict de interes pentru funcționarii publici. Cu excepția procedurilor de achiziție publică unde au fost înregistrate cele mai multe situații de genul acesta, conform rapoartelor întocmite de Agenția Națională de Integritate, din 2017 până în prezent, în acest domeniu fiind luate măsuri administrative de prevenire a acestor situații, următoarea activitate generatoare de astfel de situații este cea de constituire și modificare a echipei de proiect. Cele mai frecvente situații întâlnite în activitatea de management al proiectelor cu finanțare europeană au ca ipoteze de lucru, în principal, cauzele analizate în capitolul anterior. Deși este necesară analiza individuală a fiecărui caz în parte, **prezentăm în cele ce urmează**

situațiile care ar putea genera incompatibilități și conflicte de interese în managementul de proiect, fără a prezenta o interpretare generală și obligatorie a textelor de lege:

a) Nominalizarea funcționarului public în etapa de scriere a proiectului pe două poziții în cadrul aceleiași echipe de proiect

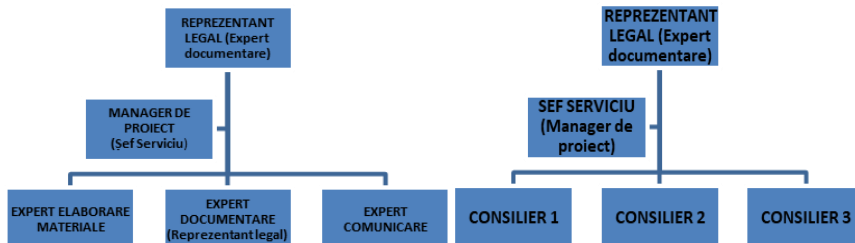
ETAPA DE ELABORARE

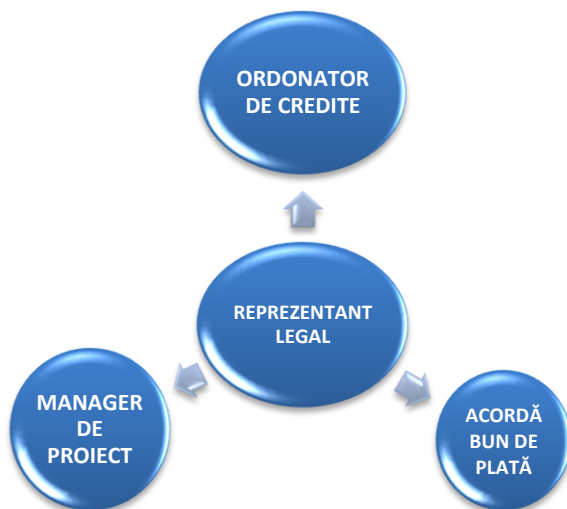
b) Desemnarea funcționarului public prin act administrativ să ocupe două poziții în cadrul aceleiași echipe de proiect

ETAPA DE IMPLEMENTARE

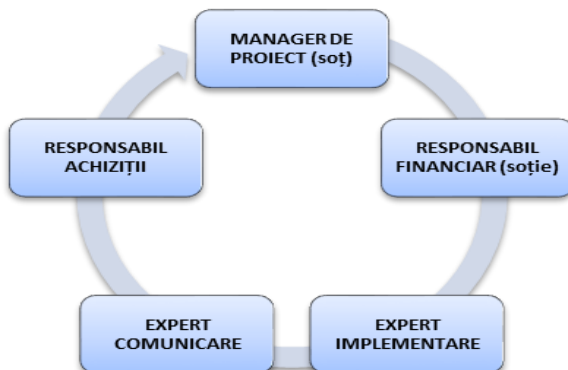
c) Desemnarea managerului de proiect prin act administrativ și a echipei care are în componență funcționari publici ce ocupă funcții de conducere la nivelul instituției, față de care managerul de proiect se află în raport de subordonare

d) Nominalizarea reprezentantului legal al instituției care este și ordonator de credite ca manager de proiect la nivelul instituției pe care o reprezintă

e) Existența raporturilor de rudenie și afinitate de tipul soț, rudă sau afin până la gradul II între manager și membrii echipei de proiect, realizate în anumite condiții, pe baza unor relații contractuale încheiate în proiect

f) Desemnarea în echipa de proiect a unei persoane pentru care activitatea desfășurată în cadrul respectivei echipe generează o situație de

Ghid practic privind regulile de evitare a situațiilor de incompatibilitate și conflict de interese
elaborat în cadrul proiectului „Dezvoltarea capacității de prevenire și investigare
a situațiilor de incompatibilitate și conflict de interese ce afectează interesele financiare
ale Uniunii Europene” – 786278 – DeCInCo_UE

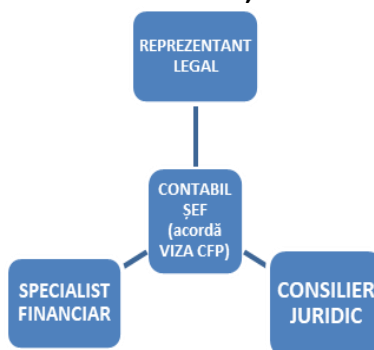
Proiect cofinanțat prin Programul HERCULE III 2014 – 2020 „LAW TRAINING AND STUDIES”

*incompatibilitate sau conflict de interese cu funcția publică pe care o ocupă
(Ex. responsabil financiar – auditor pe fonduri sau responsabil financiar –
pers. care acordă CFP în instituție)*

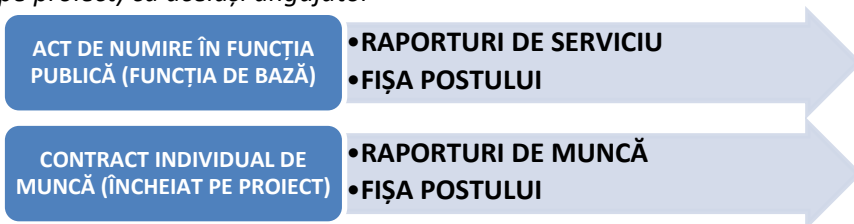
LA NIVELUL ECHIPEI DE PROIECT

LA NIVELUL INSTITUȚIEI PUBLICE

g) Stabilirea concomitentă a două raporturi juridice de muncă (raport de serviciu aferent funcției de bază și contract individual de muncă încheiat pe proiect) cu același angajator

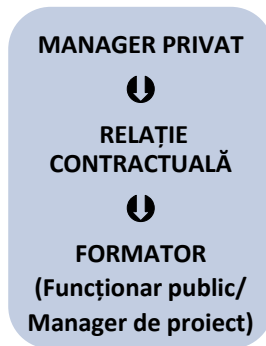

h) Atribuirea directă a unui contract de achiziție publică de către instituția publică într-un proiect, unui operator economic cu care funcționarul public, în calitate de manager de proiect, are o relație contractuală în afara raporturilor de serviciu, într-un domeniu de activitate care nu se află în legătură directă sau indirectă cu atribuțiile exercitate în fișa postului, poate genera o situație de incompatibilitate sau conflict de interese

LA NIVELUL INSTITUȚIEI PUBLICE

LA NIVELUL OPERATORULUI ECONOMIC

i) Exercitarea unei funcții din sectorul privat, în afara raporturilor de serviciu, căreia îi corespund atribuțiile stabilite în cadrul proiectului derulat la nivelul instituției publice, conform funcției publice, ca membru în echipa de proiect, poate determina o situație de incompatibilitate sau conflict de interese, după caz

LA NIVELUL INSTITUȚIEI PUBLICE

LA NIVELUL ENTITĂȚII PRIVATE

2.2. REGULI DE PREVENIRE ȘI EVITARE A SITUAȚIILOR DE INCOMPATIBILITATE ȘI CONFLICT DE INTERESE

După cum am observat în capitolele anterioare, relația dintre finanțator și instituția publică beneficiară de finanțare se stabilește în baza acordului/ordinului/contractului de finanțare. De regulă, forma standard a acestui contract cuprinde prevederi privind regimul juridic al incompatibilităților și conflictul de interese, stabilite în sarcina părților contractante. Spre exemplificare, în contractele finanțate din Fondul Social European conflictul de interese reprezintă *„orice situație care împiedică părțile contractante să aibă o atitudine profesionistă, obiectivă și imparțială sau să execute activitățile prevăzute în contract într-o manieră profesionistă, obiectivă și imparțială, din motive referitoare la familie, viață personală, afinități politice ori naționale, interese economice sau orice alte interese. Interesele anterior menționate includ orice avantaj pentru persoana în cauză, soțul/soția, rude ori afini până la gradul al II-lea inclusiv”*.

Se poate constata că definiția este largă și cuprinzătoare, regăsindu-se în conținutul ei elemente care fac referire la conflictul de interese, întâlnite în dispozițiile Legii nr. 161/2003. Obligațiile în această privință sunt corelative pentru părțile semnatare ale contractului, acestea fiind obligate *„să întreprindă toate diligențele necesare pentru a evita orice conflict de interese sau incompatibilitate definită de legislația românească și europeană în vigoare și să se informeze reciproc, cu celeritate, în legătură cu orice situație care dă naștere sau este posibil să dea naștere unui astfel de conflict”*. Se poate observa că pe lângă situațiile expres prevăzute de lege trebuie avute în vedere și eventualele cazuri generatoare de incompatibilități și conflicte de interes, care pot să apară pe parcursul derulării unui proiect.

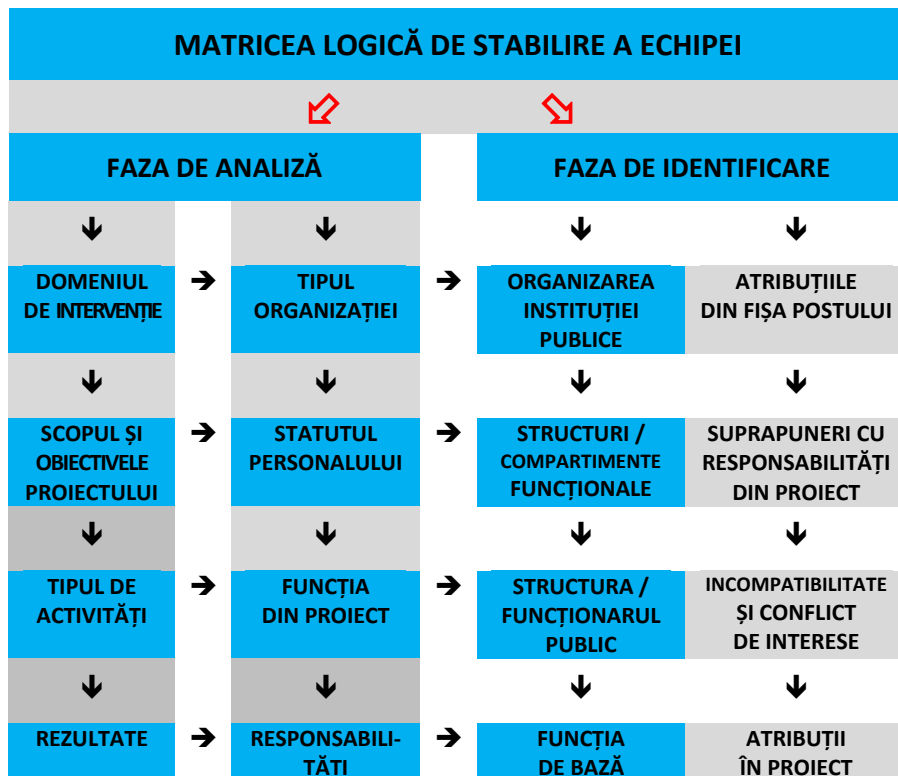
Problematica incompatibilităților și a conflictului de interese vizează toate părțile implicate în executarea acestui contract, pornind de la partenerii implicați, subcontractori și angajații beneficiarului de finanțare, până la angajații Autorității contractante (finanțatorul). Sancțiunea aplicată în cazul nerespectării acestor obligații este foarte severă astfel, Autoritatea contractantă *„își rezervă dreptul de a verifica dacă măsurile luate de Beneficiar sunt potrivite și de a solicita Beneficiarului să ia măsuri suplimentare, dacă este necesar, pentru evitarea conflictului de interese sau a unei incompatibilități sau de a rezilia contractul de plin drept, fără punere în întârziere, fără intervenția unui tribunal arbitral/unei instanțe judecătorești și fără îndeplinirea altor formalități, cu excepția transmiterii către Beneficiar a unei simple informări cu privire la rezilierea contractului, în cazul identificării unui conflict de interese sau unei incompatibilități”*.

În aceste condiții, considerăm că prevenirea unor asemenea situații devine mai importantă decât identificarea și sancționarea lor, beneficiarii de finanțare fiind nevoiți să ia toate măsurile care se impun în vederea executării în bune condiții a prevederilor contractuale. Unele activități necesită prevenție din partea solicitantului de finanțare chiar din faza de scriere a proiectului, aceste măsuri fiind deosebit de importante pentru activitatea de management a proiectului în etapa de implementare.

Având în vedere situațiile identificate în secțiunea anterioară, ne propunem în cele ce urmează, să prezentăm un **set de reguli** ce trebuie avute în vedere, la nivelul Beneficiarului (instituție publică), în etapele de elaborare și implementare a proiectului, **pentru prevenirea și evitarea situațiilor de incompatibilitate și conflict de interese:**

A. Constituirea grupului de analiză și stabilire a componenței echipei de proiect în faza de elaborare a acestuia, la nivelul instituției publice, din care să facă parte obligatoriu un consilier juridic/specialist cu studii în domeniul juridic

Soluția: Desemnare grup de analiză și elaborare **Matrice Logică Echipă Proiect**

B. Analiza ideii de proiect din perspectiva domeniului de intervenție, a scopului și obiectivelor propuse, a tipului de activități și a rezultatelor raportat la specificul solicitantului eligibil, categoriile de personal și statutul acestora, funcțiile necesare în proiect și responsabilitățile stabilite la nivelul echipei

Soluția: Elaborare Matrice Logică de stabilire a echipei – **Faza de analiză**

C. Identificarea modului de organizare și funcționare al instituției publice, structurile, compartimentele și categoriile de funcționari publici ce intră în componența acestora, funcțiile publice pe care aceștia le

Ghid practic privind regulile de evitare a situațiilor de incompatibilitate și conflict de interes
elaborat în cadrul proiectului „Dezvoltarea capacității de prevenire și investigare
a situațiilor de incompatibilitate și conflict de interes ce afectează interesele financiare
ale Uniunii Europene” – 786278 – DeCInCo_UE

Proiect cofinanțat prin Programul HERCULE III 2014 – 2020 „LAW TRAINING AND STUDIES”

ocupă și atribuțiile din fișa postului raportat la responsabilitățile stabilite în cadrul proiectului, eventuale situații de incompatibilitate sau conflict de interes care ar putea să apară în legătură cu funcția publică și stabilirea în final a atribuțiilor prevăzute în proiect

Soluția: Elaborare Matrice Logică de stabilire a echipei – **Faza de identificare**

ATENȚIE !!! Sumarul atribuțiilor prevăzute în proiect este necesar a fi stabilit încă din faza de elaborare a proiectului, de regulă acestea fiind solicitate la completarea Formularului cererii de finanțare

D. Funcționarul public nominalizat în echipa de proiect poate ocupa o singură poziție în cadrul acesteia, potrivit competențelor dobândite pe parcursul ocupării funcției publice și specificului activităților desfășurate, corespunzător fișei postului

Soluția: Desemnarea prin act administrativ pe o singură poziție în echipă

ATENȚIE !!! Prin excepție, în cadrul instituțiilor publice poate fi încadrat personal cu contract individual de muncă pe durată determinată, pe posturi în afara organigramei, prin act administrativ al conducătorului instituției (conform art. 16 alin. (10) din Legea nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice), atunci când la nivelul instituției publice nu se poate identifica astfel de personal

E. În cadrul echipei de proiect există un raport de subordonare directă a membrilor echipei de proiect față de managerul de proiect. În afara acestui raport (la funcția de bază) nu poate exista o subordonare directă a managerului de proiect față de unul din membrii echipei

Soluția: Înlocuirea membrilor echipei și înlăturarea situației create

ATENȚIE !!! Este interzisă desemnarea prin act administrativ a funcționarului public pentru a face parte din echipa de proiect

finanțat din fonduri comunitare nerambursabile postaderare, precum și din împrumuturi externe contractate sau garantate de stat rambursabile sau nerambursabile, care exercită atribuții de control asupra activității derulate în cadrul acesteia (conform art. 94 alin. (2²) din Legea nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției)

F. De evitat situațiile în care reprezentantul legal al instituției care are și calitatea de ordonator de credite este nominalizat, în anumite condiții, prin act administrativ (exclusă emiterea actului administrativ de către propria persoană) în calitate de manager de proiect (a se vedea explicațiile prezentate la lit. E)

Soluția: Desemnarea unui alt funcționar public în calitate de manager proiect

G. Se interzice constituirea echipei de proiect pe baza raporturilor de rudenie și afinitate de tipul soț, rudă sau afin de gradul I care ar putea să existe între manager și membrii echipei de proiect, în anumite condiții, pe baza unor relații contractuale încheiate în proiect

Soluția: Constituirea echipei de proiect cu interzicerea acestor raporturi

ATENȚIE !!! Se află într-o situație de conflict de interese funcționarul public care participă în cadrul aceleiași comisii, constituite conform legii, cu funcționari publici care au calitatea de soț sau rudă de gradul I (conform art. 79 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 161/2003)

(!) Nu sunt permise raporturile ierarhice directe în cazul în care funcționarii publici respectivi sunt soți sau rude de gradul I (conform art. 95 alin. (1) din Legea nr. 161/2003)

(!!) Persoanele care se află în situația prevăzută la alin. (1) vor opta, în termen de 60 de zile, pentru încetarea raporturilor ierarhice directe sau renunțarea la calitatea de funcționar public (conform art. 95 alin. (3) din Legea nr. 161/2003)

H. Se interzice desemnarea unui funcționar public în cadrul echipei de proiect dacă activitatea desfășurată în cadrul respectivei echipe generează o situație de incompatibilitate sau conflict de interes cu funcția publică pe care o ocupă

Soluția: Constituirea echipei de proiect cu interzicerea acestor situații

ATENȚIE !!! Se află într-o situație de incompatibilitate funcționarul public desemnat în echipa de proiect în calitate de responsabil financiar, care desfășoară activități de audit în baza funcției publice asupra activităților derulate în proiect

(!) Este interzisă desemnarea prin act administrativ a funcționarului public pentru a face parte din echipa de proiect finanțat din fonduri comunitare nerambursabile postaderare, precum și din împrumuturi externe contractate sau garantate de stat rambursabile sau nerambursabile, care exercită atribuții ca auditor asupra activității derulate în cadrul acesteia (conform art. 94 alin. (2²) din Legea nr. 161/2003)

I. Este interzisă încheierea unui contract individual de muncă pe durată determinată cu un funcționar public în cadrul unui proiect finanțat din fonduri europene nerambursabile, derulat la nivelul aceluiași angajator cu care funcționarul public are raporturi de serviciu

Soluția: realizarea activităților în proiect pe baza raporturilor de serviciu

ATENȚIE !!! Nu se află în situație de incompatibilitate funcționarul public, funcționarul public cu statut special care exercită funcții sau desfășoară activități în domeniul didactic, al cercetării științifice, al creației literar artistice (conform art. 96 alin. (1) din Legea nr. 161/2003)

J. Se interzice participarea funcționarului public, în calitate de manager proiect, la atribuirea directă a unui contract de achiziție publică, în cadrul proiectului, unui operator economic cu care are o

relație contractuală în afara raporturilor de serviciu, chiar dacă domeniul său de activitate pentru care este remunerat nu se află în legătură directă sau indirectă cu atribuțiile exercitate în baza fișei de post aferente funcției publice.

Soluția: Abținerea de la luarea deciziei și informarea de îndată a șefului ierarhic căruia îi este subordonat direct

ATENȚIE !!! Se află într-o situație de conflict de interese funcționarul public care este chemat să ia o decizie sau să participe la luarea unei decizii cu privire la persoane fizice și juridice cu care are relații cu caracter patrimonial (conform art. 79 alin. 1 lit. a) din Legea nr. 161/2003)

K. Se interzice exercitarea unei funcții din sectorul privat, în afara raporturilor de serviciu, ce are ca obiect de activitate atribuțiile exercitate în cadrul proiectului derulat la nivelul instituției, conform funcției publice, ca membru în echipa de proiect, desemnat prin act administrativ de conducătorul unității

Soluția: Renunțarea la una din cele două funcții aflate în incompatibilitate

ATENȚIE !!! Se află într-o situație de incompatibilitate funcționarul public și funcționarul cu statut special care exercită funcții în alte domenii de activitate din sectorul privat, care sunt în legătură directă sau indirectă cu atribuțiile exercitate ca funcționar public sau funcționar public cu statut special, potrivit fișei postului (a se analiza art. 96 alin. (1) din Legea nr. 161/2003)

(!) Activitățile realizate în proiect sunt reflectate corespunzător în conținutul fișei de post aferentă funcției publice, pe întreaga durată de implementare a proiectului

(!!) Executarea atribuțiilor din proiect în sectorul privat, în afara raporturilor de serviciu, au legătură directă sau indirectă cu atribuțiile exercitate ca funcționar public, potrivit fișei postului, existând astfel o posibilă situație de incompatibilitate

Situațiile prezentate au un caracter orientativ și reprezintă doar o parte din cazurile care pot fi identificate în practică, oferind un suport tuturor celor interesați în prevenirea și evitarea situațiilor de incompatibilitate și conflict de interese. Fiecare caz trebuie analizat separat, în funcție de regulile privind organizarea și funcționarea beneficiarului care solicită finanțarea, statutul personalului implicat în realizarea proiectului, regulile de eligibilitate stabilite de finanțator, drepturile și obligațiile părților ce reies din ordinul/acordul/contractul de finanțare și, nu în ultimul rând, legislația națională și europeană la care trebuie să ne raportăm. Identificarea acestor situații într-o formă consumată generează un impact major în managementul financiar al proiectului, ca urmare a aplicării prevederilor O.U.G. nr. 66/2011 *privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, cu modificările și completările ulterioare.*

2.3. MĂSURI DE MONITORIZARE EFICIENTĂ A MANAGEMENTULUI DE PROIECT

Activitatea de atragere de fonduri externe nerambursabile prin elaborarea și implementarea proiectelor reprezintă una din prioritățile generale, identificată la nivelul beneficiarilor publici. Deși termenul „proiect” a devenit extrem de utilizat și cunoscut în rândul funcționarilor publici, fiind înțeles ca o activitate complexă, de durată, birocratică, formalizată și complicată, sunt foarte puțini cei care îndrăznesc să pătrundă în tainele acestui cuvânt, marea majoritate având o abordare de genul „decât să greșesc, mai bine nu fac”. Scrierea unui proiect nu este o activitate simplă, la îndemâna oricui, fiind necesare aptitudini și cunoștințe din mai multe domenii, care prin exercițiu se poate perfecționa printr-o trecere firească de la simplu la complex, ajungându-se într-un final la elaborarea și implementarea unor proiecte de anvergură.

În zilele noastre proiectele au devenit atât de complicate, de diversificate și de complexe, încât s-a creat și o anumită teamă în jurul lor, un tip de percepție potrivit căreia derularea unui proiect reprezintă o performanță aproape ieșită din comun, care poate fi realizată doar de un număr restrâns de „participanți”. Ca și în cazul altor domenii, de cele mai multe ori teama provine din neștiință. De teoria optimistă privind asimilarea unei tehnici complexe în maxim 10 minute în activitatea de management a proiectului nici nu mai poate fi vorba. Atunci când proiectul presupune câteva zeci de activități, dependente unele de altele sau interdependente, în sensul că începutul lor depinde de încheierea (cu succes) a altora, când finanțarea provine din mai multe surse, iar alocarea fondurilor se face în tranșe, când resursele trebuie alocate la momente diferite pentru anumiți parteneri, în funcție de activități și gradul lor de implicare, când echipa de proiect este constituită la nivelul mai multor structuri ale instituției, când o parte din activități este subcontractată către terți, managementul proiectelor începe să devină o activitate cât se poate de complexă și de riguroasă, în niciun caz ușoară sau care poate fi abordată superficial.

Managementul proiectului nu este o activitate simplă, dar pe baza abilităților și cunoștințelor necesare se poate atinge performanța în domeniu. Tehnicile și competențele asociate managementului de proiect trebuie privite mai degrabă ca un mod de a gândi, de a comunica și de a acționa. Noutatea modului de a gândi provine din faptul că proiectul poate fi văzut ca o înlănțuire de activități care produc rezultate măsurabile/cuantificabile.

Managerul de proiect are la îndemână o serie de instrumente specifice care să permită implementarea proiectului cum ar fi resursele alocate, echipa de proiect și relația cu finanțatorul. Aceste instrumente utilizate în mod corespunzător pot să mențină un echilibru perfect între trei factori deosebit de importanți: **buget**, **termene** și **rezultate**. Ciclul de viață al unui proiect¹⁰ are patru etape, pornind de la elaborarea ideii de proiect și până la verificarea finală a implementării, inclusiv închiderea

¹⁰ <http://reteaformare-aplvs.ro/wp-content/uploads/2015/07/Manual-Managementul-financiar-al-proiectelor1.pdf>

acestui. Este foarte important să cunoaștem toate etapele prin care trece un proiect tocmai pentru a evita situația în care, din neglijență sau necunoaștere, sărim peste una dintre ele. Riscul este, astfel, unul foarte mare. Putem ajunge să ne regăsim în situația în care implementăm deja un proiect în care am sărit, de exemplu, în etapa de elaborare a cererii de finanțare peste faza de identificare a nevoii existente la nivelul instituției. Ce înseamnă acest lucru? Mai simplu spus, implementăm un proiect de care nu este nevoie sau, implementăm un proiect într-o manieră nerealistă.

O altă situație întâlnită la nivelul instituției publice ar putea fi să implementăm un proiect pe care nu îl cunoaștem, nu am participat la scrierea lui, nu știm care a fost viziunea echipei în realizarea obiectivelor, activitățile nu prezintă suficiente elemente privind implementarea lor, aspecte care ar putea să apară în urma fluctuațiilor de personal existente la nivelul instituției și implicit al echipei. Cum procedăm într-o asemenea situație? Instituția publică are capacitatea de a implementa un astfel de proiect, sau renunță la finanțare în condițiile în care și-a asumat prin contractul de finanțare această obligație. Riscurile sunt destul de mari și într-o situație și în cealaltă, fiind necesară o decizie asumată de conducerea instituției. În situația în care se decide renunțarea la finanțare, ca instituție publică sancțiunile sunt destul de severe, cea mai gravă fiind interzicerea de a mai accesa programul respectiv pentru o durată de cel mult 3 (trei) ani. Tocmai de aceea trebuie „cântărită” foarte bine această decizie.

Pe de altă parte, să implementăm un proiect pe care nu îl cunoaștem sau care nu răspunde unor nevoi identificate la nivelul instituției reprezintă „o luptă pierdută înainte de a începe” sau „pierdere de timp și resurse”. Totul ține de **nivelul de experiență al echipei de proiect**, cum poate aceasta să se adapteze la cerințele proiectului sau cum reușește aceasta „să-l adapteze din mers” la nevoile instituției, dacă se poate acest lucru, și bineînțeles de decizia conducătorului unității. Observăm că **un factor extrem de important îl reprezintă resursa umană**.

Ideal ar fi ca între proiect și *Planul strategic de dezvoltare a instituției publice* să existe o armonie, ceea ce înseamnă că stabilirea

ideii de proiect și a obiectivelor trebuie să preceadă căutarea/identificarea sursei/surselor de finanțare. Însă, de cele mai multe ori, lucrurile se desfășoară cu totul invers, angajații unei instituții sunt informați cu privire la existența unei surse de finanțare, lansarea unui nou program și exact atunci „*apare ideea*” care va corespunde în linii mari cerințelor și obiectivelor prevăzute în condițiile de finanțare. În această situație, ideea de proiect nu corespunde necesităților de dezvoltare ale instituției, în cel mai fericit caz aceasta va atinge doar tangențial anumite părți dintr-un întreg, fără a putea acoperi integral o necesitate. Cu toate acestea, ordinea generatoare de performanță este **obiectiv strategic – sursă de finanțare** ale cărei obiective coincid cu cele ale instituției, în felul acesta, unitatea de măsură a performanței este capacitatea organizației de a stabili o legătură durabilă între proiectele pe care le derulează și obiectivele sale operaționale și strategice.

Rolul deosebit pe care îl are echipa de proiect sub directa coordonare a managerului este decisiv în organizarea activităților și obținerea rezultatelor. Cunoașterea și înțelegerea etapelor prevăzute în ciclul de viață al unui proiect poate ajuta extrem de mult în munca pe care o depune echipa și managerul de proiect. Trasabilitatea acțiunilor întreprinse de echipă în etapa de elaborare a proiectului necesită punerea în practică, pe cât posibil, de către aceleași persoane în etapa de implementare sau execuție. Rolurile dobândite de membrii în cadrul echipei, încă din faza de elaborare a proiectului, trebuie păstrate pe parcursul implementării. Analiza rolurilor și responsabilităților din proiect, precum și identificarea funcționarilor publici în vederea constituirii echipei de proiect se realizează în condiții de maximă rigurozitate, pe baza unor criterii ce vizează legalitatea, competența, obiectivitatea și nediscriminarea. Acest moment este deosebit de important și în ceea ce privește identificarea posibilelor situații de incompatibilitate și conflict de interese. Pentru o mai bună conștientizare și responsabilizare a funcționarilor publici, care urmează a fi nominalizați prin act administrativ să facă parte din echipa de proiect, **se recomandă completarea pe proprie răspundere a unei Declarații** (conform Anexei nr.1 la prezentul Ghid).

După stabilirea managerului de proiect, rolul acestuia devine extrem de important referitor la acest aspect, pe toată durata de implementare a proiectului. În acest sens, **rolul managerului de proiect este de a monitoriza, permanent și în egală măsură, schimbările intervenite în cadrul instituției publice, atât la nivelul funcțiilor de bază, cât și la nivelul echipei de proiect.** Monitorizarea schimbărilor intervenite în cadrul echipei de proiect reprezintă parte integrantă a managementului de proiect și implicit a managementului de zi cu zi. Oferă informații prin care managementul poate identifica și rezolva probleme legate de implementarea proiectului și progresul realizat.

Managementul proiectului verifică modul în care este constituită echipa, activitățile date în responsabilitate fiecărui membru, modul în care acestea sunt realizate într-o unitate de timp, timpul planificat și cel necesar pentru a îndeplini o activitate individuală, dacă planul de muncă general poate fi îndeplinit în graficul de timp stabilit, dacă resursele sunt disponibile la momentul potrivit, în cantități suficiente și la calitatea potrivită, având în vedere atât resursele umane cât și pe cele fizice. Monitorizarea folosirii resurselor înseamnă analizarea resurselor folosite în raport cu rezultatele obținute. Aceasta va permite estimarea eficienței proiectului. Un management corespunzător privind utilizarea resurselor înseamnă identificarea deviațiilor din program și luarea unor măsuri corective.

Activitatea de monitorizare realizată de managerul de proiect la nivelul echipei se bazează în principal pe colectarea datelor (fapte, observații și măsuri) și documentarea lor, analiza și tragerea concluziilor (interpretarea), recomandări (judecata) și luarea măsurilor care se impun.

CONTACTELE UTILE ALE AUTORITĂȚILOR CU COMPETENȚE ÎN DOMENIU

Oficiul European de Luptă Anti-fraudă

Adresa: OLAF - European Commission Rue Joseph II, 30, 1049 Bruxelles
Telefon: 32-2-298.82.51/32-2-299.62.96
E-mail: OLAF-FMB-SPE@ec.europa.eu
Formular on-line de sesizare a unei potențiale fraude către OLAF:
<https://fns.olaf.europa.eu/cgi-bin/disclaimer.cgi?p=q&lang=en>

Agentia Nationala de Integritate

Adresa:
B-dul Lascăr Catargiu, nr. 15, Sector 1,
București – România, cod poștal:
010661
Telefon: +40.372.06.98.69
Fax: +40.372.06.98.88
E-mail: ani@integritate.eu
Website: www.integritate.eu

Directia Națională Anticorupție

Adresa:
Strada Știrbei Vodă, nr. 79-81,
București 010106 Telefon:
+40.213.12.14.97
Fax: +40.213.14.19.11
E-mail: anticoruptie@pna.ro
Telefonul anticorupției
+40.213.12.73.99
(funcționează permanent)

Autoritatea de Certificare și Plată

Adresa:
B-dul Mircea Vodă, nr. 44, Bl. M 17,
Intrarea B, Sector 3, București –
România,
cod poștal 030669
Telefon: +40.213.26.87.32
Fax: +40.213.26.87.31
E-mail sesizări nereguli:
nao@mfinante.ro

Departamentul pentru Lupta

Anti-fraudă

B-dul. Regina Elisabeta, nr. 3, Sector 3,
București - România, cod poștal 030015
Telefon: +40. 213.18.11.85
Fax: +40.213.12.10.05
Email: contact.dlaf@antifrauda.gov.ro
Email: presa@antifrauda.gov.ro
(Serviciul relații mass-media, protocol și
registratură)

Autoritatea de Audit

Adresa:
Strada G-ral Ernest Broșteanu, nr. 20, Sector 1,
București – România, cod poștal 010528
Telefon: +40.212.64.13.50
Fax: +40.212.64.13.60
E-mail: autoritateadeaudit@rcc.ro

Autoritatea de Management pentru Programul Operațional Capital Uman

Adresa:
Strada Mendeleev, nr.34, Sector 1, București
Telefon: +40.372.61.44.59, +40.372.61.44.58
Fax: 0372 614 461
E-mail: cabinet.posdru@fonduri-ue.ro
E-mail sesizări nereguli:
nereguli@fonduri-ue.ro

Ghid practic privind regulile de evitare a situațiilor de incompatibilitate și conflict de interes
elaborat în cadrul proiectului „Dezvoltarea capacității de prevenire și investigare
a situațiilor de incompatibilitate și conflict de interes ce afectează interesele financiare
ale Uniunii Europene” – 786278 – DeCInCo_UE

Proiect cofinanțat prin Programul HERCULE III 2014 – 2020 „LAW TRAINING AND STUDIES”

**Autoritatea de Management
pentru Programul Operațional
Competitivitate**

Adresa:
Strada Mendeleev, nr.34, Sector 1,
București
Telefon: +40.372.61.44.01,
+40.372.61.44.05

**Autoritatea de Management
pentru Programul Operațional
Capacitate Administrativă**

Adresa:
Strada Cristian Popișteanu (Piața
Revoluției), nr. 1A, Sector 1, București,
(intrarea D)
Telefon: +40.213.10.40.60, interior
11979 (secretariat)
Telefon: +40.213.10.40.62 (helpdesk)
Fax: +40.213.10.40.61
E-mail: amdca@poca.ro
E-mail sesizări nereguli:
nereguli@poca.ro

**Autoritatea de Management
pentru Programul Operațional
Asistentă Tehnică**

Adresă:
Tower Center, B-dul Ion Mihalache,
nr. 15-17, Sector 1, București
Telefon: +40.372.83.88.54
Fax: +40.372.83.85.02
E-mail sesizări nereguli:
nereguli.poa@fonduri-ue.ro

**Autoritatea de Management POR
(AM POR)**

Ministerul Dezvoltării Regionale și
Administrației Publice
Strada Apolodor, nr. 17, București, Sector 5
Telefon: +40.372.11.14.09
E-mail: info@mdrap.ro
Website: www.inforegio.ro

**Autoritatea de Management
pentru Programul Operațional
Infrastructură Mare**

Adresa:
Șoseaua București Ploiești, nr. 1-1B, clădirea
Victoria Office, Sector 1, București
Telefon: +40.213.00.62.50
Fax: +40.213.16.07.78
E-mail: contact.minister@fonduri-ue.ro
Website: www.fonduri-ue.ro

**Programul Operațional Ajutorarea
Persoanelor Dezavantajate (POAD)**

Adresă:
Tower Center, B-dul Ion Mihalache, nr. 15-17,
Sector 1, București
Telefon: +40.372.61.43.14, +40.372.83.87.68
Fax: +40.372.83.85.02
E-mail: contact.poad@fonduri-ue.ro
Website: www.fonduri-ue.ro

SURSE BIBLIOGRAFICE

- 1. Legea nr. 193/2017** pentru modificarea Legii nr. 286/2009 privind Codul Penal, cu modificările și completările ulterioare;
- 2. Legea nr. 287/2009**, republicată, privind Codul Civil, cu modificările și completările ulterioare;
- 3. Legea nr. 188/1999** privind statutul funcționarilor publici, cu modificările și completările ulterioare;
- 4. Legea nr. 7/2004** privind Codul de conduită al funcționarilor publici, cu modificările și completările ulterioare;
- 5. Legea nr. 161/2003** privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, cu modificările și completările ulterioare;
- 6. Legea nr. 176/2010** privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, cu modificările și completările ulterioare;
- 7. Legea nr. 184/2016** privind instituirea unui mecanism de prevenire a conflictului de interese în procedura de atribuire a contractelor de achiziție publică;
- 8. Legea-cadru nr. 284/2010** privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare;
- 9. Legii nr. 61/2011** privind organizarea și funcționarea Departamentului pentru lupta antifraudă — DLAF, cu modificările și completările ulterioare;
- 10. Legea nr. 153/2017** privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare;
- 11. O.U.G. nr. 66/2011** privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, cu modificările și completările ulterioare;
- 12. H.G. nr. 875/2011** pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a O.U.G. nr. 66/2011, cu modificările și completările ulterioare;

13. Cod de conduită privind evitarea situațiilor de incompatibilitate și conflict de interese de către personalul implicat în gestionarea programelor finanțate din fonduri europene nerambursabile, (http://old.fonduri-ue.ro/posdru/images/doc2013/cod_de_conduita_optimizat.pdf);

14. <https://www.juridice.ro/507735/definirea-functionarului-public-doua-legi-distincte-incalcarea-standardului-de-claritate-si-previzibilitate-sistemului-national-de-legi.html>;

15. <http://www.legal-land.ro/infractiunea-de-folosire-functiei-pentru-favorizarea-unor-persoane>;

16. <http://reteaformare-aplvs.ro/wp-content/uploads/2015/07/Manual-Managementul-financiar-al-proiectelor1.pdf>;

17. <https://www.integritate.eu/A.N.I/Organizare.aspx>

18. <http://www.antifrauda.gov.ro/new/regulament-de-organizare-si-functionare-2>

19. http://www.pna.ro/about_us.xhtml

20. <http://www.mfinante.gov.ro/acp.html>

21. <http://www.curteadeconturi.ro/AutoritateAudit.aspx?categ=3>

22. http://www.fonduri-ue.ro/index.php?option=com_content&view=article&id=45:organizare&catid=9:minister&Itemid=111

Anexa nr. 1

DECLARAȚIE

Subsemnatul/a numit/ă
sau angajat/ă în cadrul din data de,
în funcția de conducere/funcția de
execuție, declar pe propria că mi-
am însușit regimul juridic al incompatibilităților și conflictelor de
interese corespunzătoare funcției publice pe care o dețin/ocup.

De asemenea, am luat la cunoștință de obligația legală de a nu
presta activități în domeniul privat și/sau public care au legătură
directă sau indirectă cu atribuțiile funcției pe care o exercit în cadrul
..... și care sunt susceptibile de a
genera conflict de interese sau incompatibilitate.

Mă oblig totodată, ca pe toată perioada desfășurării activității în
cadrul proiectului cu titlul să
declar în scris superiorului ierarhic situațiile de incompatibilitate sau
conflict de interese care pot să apară pe parcursul exercitării funcției mele.

Semnătura

Data

Ghid practic privind regulile de evitare a situațiilor de incompatibilitate și conflict de interese
elaborat în cadrul proiectului „Dezvoltarea capacității de prevenire și investigare
a situațiilor de incompatibilitate și conflict de interese ce afectează interesele financiare
ale Uniunii Europene” – 786278 – DeCInCo_UE
Proiect cofinanțat prin Programul HERCULE III 2014 – 2020 „LAW TRAINING AND STUDIES”

MINISTERUL AFACERILOR INTERNE
ACADEMIA DE POLIȚIE „ALEXANDRU IOAN CUZA”
Str. Aleea Privighetorilor, nr. 1 A, Sector 1, București
Tel: +4 021.317.55.23, Fax: +4 021.317.55.17
Web page: www.academiadepolitie.ro
E-mail: secretar@academiadepolitie.ro

***„The content of this Guide represents the views of the author only
and is his/her sole responsibility.***

***The European Commission does not accept any responsibility for use
that may be made of the information it contains.”***

***„This Guide was funded by the European Union’s
HERCULE III programme”.***

***„This programme is implemented by the European Commission.
It was established to promote activities in the field
of the protection of the financial interests of the European Union”.
(for more information see [http://ec.europa.eu/anti_fraud/
about-us/funding/index_en.htm](http://ec.europa.eu/anti_fraud/about-us/funding/index_en.htm))***

*„The content of this Guide represents the views of the author only
and is his/her sole responsibility.*

*The European Commission does not accept any responsibility for use
that may be made of the information it contains.”*

*„This Guide was funded by the European Union's
HERCULE III programme”.*

*„This programme is implemented by the European Commission.
It was established to promote activities in the field
of the protection of the financial interests of the European Union”.
(for more information see [http://ec.europa.eu/anti_fraud/
about-us/funding/index_en.htm](http://ec.europa.eu/anti_fraud/about-us/funding/index_en.htm))*

ISBN 978-606-11-6918-4

9